

Stichting Opleidingsinstelling GGZ-VS

M Verpleegkundig Specialist / ANP GGZ

Uitgebreide opleidingsbeoordeling

Samenvatting

In maart 2021 is de bestaande post-initiële hbo-masteropleiding Verpleegkundig Specialist/ANP GGZ (hierna GGZ-VS) van de Stichting Opleidingsinstelling GGZ-VS (hierna Stichting GGZ-VS) bezocht door een visitatiepanel van NQA. GGZ-VS is een duale opleiding met een duur van drie jaar (180 EC) te Utrecht. De opleiding is beoordeeld volgens de NVAO-richtlijnen voor de uitgebreide opleidingsbeoordeling (UOB).

Het panel beoordeelt de opleiding in zijn geheel als **positief**. De opleiding realiseert duidelijk de beoogde leerresultaten op het gestelde Master of Science niveau. De opleiding maakt haar zeer goede naam in het werkveld waar, wat ook blijkt uit de wijze waarop GGZ-VS als een soort merknaam wordt gehanteerd in het werkveld. Basis hiervoor zijn de aanwezige kwaliteiten bij docenten en praktijkopleiders en hoge betrokkenheid, de governancestructuur en wil om goede kwaliteit van onderwijs en uiteindelijk goede Verpleegkundig Specialisten geestelijke gezondheidszorg (VS ggz) af te leveren.

GGZ-VS is de enige Advanced Nursing Practice masteropleiding die zich volledig richt op het opleiden van Verpleegkundig Specialisten voor de geestelijke gezondheidszorg. De opleidingscapaciteit wordt, op basis van advies van het capaciteitsorgaan, door het ministerie van VWS bepaald en vertoont een groei. Dit stelt de opleiding voor de uitdaging om het huidige kleinschalige karakter met directe communicatie en korte lijnen te behouden.

De opleiding is sterk praktijkgericht, mede doordat de opleiding met de praktijk in co-creatie is opgezet en uitgevoerd. De betrokkenheid van het werkveld is van grote waarde. Dit maakt ook dat GGZ-VS het opleiden van goede VS voor de ggz naast een doel, ook als middel ziet om de beroepsuitoefening in de praktijk te versterken. Het panel is van mening dat de opleiding, samen met het werkveld daar goed in slaagt. Duidelijk is dat de rol van zelfstandig bevoegd behandelaar daarbij centraal staat.

Het panel constateert dat de opleiding een voortrekkersrol heeft bij de invoering van de landelijke Entrustable Professional Activities in het praktijkleren en bij de aandacht voor onderzoeksvaardigheden. Dit zorgt ervoor dat het curriculum goed aansluit op actualiteiten, zoals de omslag naar meer gepersonaliseerde zorg in de toekomst. De opleiding heeft in het eigen docententeam en in het beroepenveld goede kwaliteiten om dit vorm te geven. De studenten (ookwel vios genoemd: verpleegkundige in opleiding tot specialist) worden ieder jaar weer uitgedaagd om een sterke eigen verantwoordelijkheid en positie te creëren. De combinatie van deze constructieve frictie met een duidelijk concept van ontdekkend leren, zorgt ervoor dat studenten uit hun comfortzone worden gehaald en duidelijk hun eigen verantwoordelijkheden moeten ontdekken en ontwikkelen. Dat de opleiding daartoe samen met de praktijk een veilige, rijk gevulde en uitdagende leeromgeving aanbiedt, vindt het panel een grote kracht. De kunde en gedrevenheid van docenten en praktijkopleiders maakt dit mogelijk en dat komt ook goed tot uiting in het persoonlijke karakter in de begeleiding van de student. Ook in de toetsing is er goede afstemming met en participatie van de praktijkopleiders, waarbij er goed oog is voor de toetskwaliteit en de kalibratie met de praktijkopleiders.

Een opvallend onderwijskundig sterk punt is de aandacht in het curriculum voor leertherapie. Dit vergroot de persoonlijke effectiviteit van de student als verantwoordelijk behandelaar. Het steunt studenten ook om de verbindingen te leggen tussen de drie beroepsrollen. De opleiding ontvangt hiervoor een compliment van het panel.

Winst is er voor de opleiding te behalen bij de ontwikkeling de leerlijn die het verpleegkundig specialistisch diagnostisch-therapeutisch handelen omvat. Dat is door de opleiding zelf ook gesignaleerd en leidt tot een nieuwe opzet van de afstudeerfase met meer aandacht voor het

klinisch verpleegkundig diagnostisch-therapeutisch handelen. Het panel adviseert daarbij een duidelijker centrale onderlegger voor klinisch redeneren te hanteren en de docenten en praktijk daar ook in mee te nemen met didactische professionalisering. Het panel is van mening dat daarmee ook de praktijkopleiders een meer coachende houding kunnen aannemen en de studenten nog meer de eigen verantwoordelijkheid en behandelverantwoordelijkheid kunnen ontwikkelen.

Een tweede aandachtspunt ligt bij de toetsing. Het panel pleit voor meer transparantie naar de student over de toetsmatrijs, de toetscriteria en de cesuur bij summatieve toetsen en een meer centrale plek/vorm waar alle informatie samen komt in een toetsplan/toetsprogramma. Veel informatie is voorhanden, maar niet altijd makkelijk te vinden of te combineren.

Beoordeling volgens NVAO-kader Uitgebreide Beoordeling

Standaard 1 en 2: Beoogde leerresultaten en Oriëntatie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaarden.

De opleiding sluit goed aan op wettelijke en beroepsvereisten, waaronder de RSV-eisen voor praktijkonderwijs. De opleiding is sterk gericht op de actuele beroepspraktijk en is voorloper bij de invoering van de landelijk vastgesteld Entrustable Professional Activities (EPA's).

Onderzoeksvaardigheden krijgen stevige aandacht.

Standaard 3 tot en met 8: Onderwijsleeromgeving

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaarden.

De opleiding biedt een inhoudelijk stevig programma, met goede aandacht voor integratie van cursorisch en praktijkleren. Daarbij gaat veel aandacht uit naar het klinisch redeneren als belangrijke tool voor het verpleegkundig specialistisch handelen. De didactiek is doordacht met de aandacht voor leertherapie en de wisseling van praktijkleerplaats waarmee de student de eigen positie en ruimte moet waarmaken (constructieve frictie). Het hoogopgeleide docententeam is, samen met praktijkopleiders, goed in staat om de student daar door heen te begeleiden. Waarbij de hoofdopleiders een goede sturende en coachende rol vervullen.

Standaard 9: Kwaliteitszorg

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard.

De kwaliteitscultuur is sterk. Vanuit een open kritische houding wordt er continu gewerkt aan verbeteringen en het verkrijgen van feedback uit alle geledingen.

Standaard 10: Toetsing

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard.

Het toetssysteem is helder en de toetsing wordt samen met praktijkopleiders goed vormgegeven. Veel aandacht gaat uit naar scholing van praktijkopleiders en onderlinge kalibratie. Meer (centrale) informatievoorziening om de vindbaarheid te vergroten voor de student is een aandachtspunt. Alle informatie is wel aanwezig.

Standaard 11: Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard.

De studenten en alumni tonen duidelijk in afstudeerwerk en in het functioneren in de praktijk dat de beoogde leerresultaten overtuigend worden behaald.

Beoordeling volgens de eisen Erkenning voor de Registratiecommissie Specialismen Verpleegkunde (RSV).

De RSV toetst bij de visitatie vooral het *'toezicht'* van de opleidingsinstelling op de kwaliteit van de praktijkopleiding, het leerklimaat en de positionering van de VS in de praktijkinstellingen. De opleidingsinstelling moet er op toezien dat de praktijkinstelling voldoet aan de eisen, volgens artikel 14 en 17 van het Algemeen Besluit van het College Specialismen Verpleegkunde (CSV). Bovendien moet de opleiding zorgdragen dat de competenties van de VS, door afstemming van het cursorisch en praktijk onderwijs, kunnen worden gerealiseerd. Het panel heeft geconstateerd dat de samenwerking tussen de praktijkinstellingen en GGZ-VS dusdanig is ingebed, dat samen gezorgd wordt voor het afleveren van gekwalificeerde verpleegkundig specialisten ggz.

Toetsingskader RSV 2021	Normering: • Voldoet • Voldoet ten dele • Voldoet niet	Toelichting oordeel
<p>Praktijkopleiding: De opleidingsinstelling ziet erop toe dat de praktijkinstelling voldoet aan de eisen, als bedoeld in artikel 14 en 17 van het algemeen besluit en draagt zorg voor een zodanige afstemming van het cursorisch en praktijkonderwijs dat de competenties kunnen worden gerealiseerd. De opleidingsinstelling waarborgt dit door afspraken te maken en dit tussentijds te controleren.</p>	<p>Voldoet</p>	<p>GGZ-VS is een netwerktopleiding, waarbij alle aangesloten praktijkinstellingen tezamen de basis van de opleiding vormen. Deze praktijkinstellingen voldoen aan de daartoe door GGZ-VS gestelde eisen conform het model 'Eisen Praktijkinstelling' en zijn door GGZVS erkend als praktijkinstelling. De hoofdopleider stelt dat de praktijkopleiders voldoen aan de eisen die de RSV stelt en het panel is van mening dat dit op een eigen en goede wijze is uitgewerkt.</p> <p>GGZ-VS werkt met praktijkopleiders, die ook als examinator zijn erkend. De praktijkopleider is tevens de leermeester/begeleider van de vios, in een meester-gezel-relatie. De praktijkopleider laat zich ondersteunen door deelbegeleiders (werkbegeleiders, psychiaters etc.), hetgeen de opleidingsgroep wordt genoemd. GGZ-VS heeft dit goed geborgd doordat de praktijkopleiders zijn benoemd als examinator en zij bij beoordelingen varen op de informatie van de deelbegeleiders, en bovendien zelf frequent contact hebben met de vios'en. De werkbegeleiders of deelbegeleiders zijn in de regel VS ggz. Waar de te ontwikkelen competentie er om vraagt, worden ook psychiaters of (klinisch of ggz-) psychologen als deelbegeleiders ingezet. De praktijkopleider fungeert samen met de leden van de opleidingsgroep als rolmodel voor de vios. De didactische vaardigheden van de praktijkopleiders voldoen en hebben de aandacht van de hoofdopleider. Deelbegeleiders worden gestimuleerd mee te doen met de scholing en</p>

		<p>trainingen die GGZ-VS voor deelbegeleiders aanbiedt (Training werkbegeleiders). Zij maken daar goed gebruik van. De trainingen zijn altijd vol bezet.</p>
<p>Praktijkleerklimaat: De opleidingsinstelling bespreekt met de praktijkinstelling wat nodig is om tot een goed praktijkleerklimaat te komen, waaronder de invulling van de opleidingsgroep en de aansturing van de praktijkopleider.</p>		<p>De praktijkopleiders van de instellingen waarborgen het niveau van de studenten gedurende de praktijkleerperiodes. Een aantal instellingen heeft in verband met de schaalgrootte meerdere praktijkopleiders waardoor wisselen van praktijkopleider mogelijk is wanneer hier, onderbouwd, behoefte aan is. Vios en alumni spreken van een veilig leerklimaat in zowel de praktijkinstellingen als bij GGZ-VS zelf. Het starten van de vios op een nieuwe praktijkleerplaats (om de nieuwe rol als vios te kunnen aannemen) wordt door de vios omarmd.</p>
<p>Positionering: De opleidingsinstelling toetst of de vios voldoende gekwalificeerd is als ervaren verpleegkundige om opgeleid te worden tot verpleegkundig specialist. Daarnaast stimuleert de opleidingsinstelling dat het praktijkopleiderschap wordt uitgeoefend door ervaren verpleegkundig specialisten. Ook bespreekt zij met de praktijkinstelling hoe verpleegkundig specialisten worden ingezet binnen de organisatie en hoe hun positie zich verhoudt tot het zelfstandig bevoegd behandelarschap.</p>		<p>In het aannamebeleid van GGZ-VS wordt getoetst of de verpleegkundige aan de toelatingscriteria voldoet en er wordt een inschatting gemaakt van de geschiktheid voor de opleiding en het beroep. De inhoudelijk hoog gekwalificeerde professionals (zowel de praktijkopleider als de hoofddocenten) geven een goed beeld als rolmodel en stimuleren, volgens de mening van het panel, tot groei. Het functioneren van de VS als regiebehandelaar staat centraal bij GGZ-VS. Er bestaat, mede door de nauwe verweving van de praktijkinstellingen met het cursorisch onderwijs, geen twijfel dat de VS ggz in de praktijkinstellingen als zelfstandig bevoegd behandelaar worden ingezet.</p>

Het panel adviseert GGZ-VS om, zeker bij de uitbreiding van het aantal studenten, goed te kijken naar de kwaliteit en didactische vaardigheden van de deelbegeleiders aangezien zij degenen zijn die de student daadwerkelijk op de werkvloer begeleiden.

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
Schets van de opleiding	11
Basisgegevens opleiding	12
Terugblik vorige visitatie	12
Beoordeling volgens NVAO standaarden	13
Standaard 1 Beoogde leerresultaten	13
Standaard 2 Oriëntatie	16
Standaard 3 Inhoud	18
Standaard 4 Leeromgeving	21
Standaard 5 Instroom	23
Standaard 6 Personeel	25
Standaard 7 Voorzieningen	27
Standaard 8 Begeleiding	29
Standaard 9 Kwaliteitszorg	31
Standaard 10 Toetsing	33
Standaard 11 Gerealiseerde leerresultaten	37
Eindoordeel over de opleiding	40
Aanbevelingen	41
Bijlagen	42
Bijlage 1 Bezoekprogramma	43
Bijlage 2 Bestudeerde documenten	44

Inleiding

Dit visitatierapport bevat de beoordeling van de bestaande post-initiële hbo-master-opleiding M Verpleegkundig Specialist/ANP GGZ van de Stichting Opleidingsinstelling GGZ-VS. Het visitatiepanel dat de beoordeling heeft uitgevoerd is samengesteld door NQA, in opdracht van Stichting GGZ-VS en in overleg met de opleiding. Voorafgaand aan de visitatie heeft de NVAO het panel goedgekeurd.

Het rapport beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel. Ook bevat het enkele aanbevelingen voor de opleiding. Het rapport is opgesteld conform het *Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs* van de NVAO (2018) en de *NQA Handleiding Opleidingsvisitaties Hoger Onderwijs 2020 Beperkte Opleidingsbeoordeling*.

De visitatie heeft plaatsgevonden op 16 maart 2021. Het visitatiepanel bestond uit:
Mevrouw dr. C.H.M. (Corine) Latour (voorzitter, domeindeskundige onderwijs en verpleegkunde)
De heer J.D.S. (Jaap) Kappert MSc (domeindeskundige verpleegkunde en onderwijs)
Mevrouw N.P. (Petra) Hagendoorn-Frankhuizen MANP (domeindeskundige verpleegkunde)
Mevrouw S.G. (Suzan) Onderberg (studentlid)
Mevrouw ir. M. (Marga) Dekker-Joziase, senior auditor van NQA, trad op als secretaris van het panel.

De GGZ-VS opleiding is ingedeeld in de visitatiegroep HBO Master Advanced Nursing Practice. Afstemming tussen de deelpanels heeft allereerst plaatsgevonden door de instructie die de panelleden krijgen met betrekking tot het beoordelingskader. Daaraan voorafgaand is de afstemming geborgd door overlap in de bezetting tussen alle deelpanels. Daarnaast is, rekening houdend met het feit dat elke opleidingsbeoordeling een individuele beoordeling betreft, vanuit de overlap in de bezetting, waar relevant, voortschrijdend gereflecteerd op vorige bezoeken binnen deze visitatiegroep. De afstemming tussen de panels wordt verder geborgd door de ondersteuning van, zo veel mogelijk, dezelfde secretaris vanuit NQA en andere evaluatiebureaus en door de inzet van getrainde en ervaren voorzitters.

Dit rapport bevat naast de beoordeling volgens de NVAO-kaders ook de beoordeling van de opleiding volgens de kaders van de RSV (Registratiecommissie Specialismen Verpleegkunde). Voorafgaand is er afstemmingsoverleg geweest tussen de NVAO, de RSV, de MANP-opleidingen en de validerende bureaus (NQA en Hobéon) over de bundeling van beide beoordelingen in de beoordelingsrapportage voor de NVAO. Conform afspraak met het Landelijk Opleidingsoverleg MANP worden beide beoordelingen separaat weergegeven en wordt in de samenvatting de RSV-beoordeling toegelicht in een tabel met een toelichtende alinea.

Werkwijze panel en procesverloop

Voor de opleidingsbeoordeling heeft de opleiding een zelfevaluatie en bijlagen aangeboden. Voor de beoordeling van de gerealiseerde leerresultaten heeft het panel vijftien afstudeerdossiers van recent afgestudeerden bestudeerd. Deze dossiers zijn geselecteerd op basis van een groslijst van alumni van de voorgaande twee jaar. Bij de selectie is rekening gehouden met de variatie in studentwaardering, opleidingsvarianten en studieroutes, zoals opgenomen in bijlage 2.

Centraal in de beoordeling stond het bezoek van het panel, bestaande uit deskundige *peers*. Ter voorbereiding op de visitatie is er een vooroverleg geweest. In dit overleg zijn de panelleden

geïnstreueerd over de werkwijze van NQA en het NVAO-kader en zijn voorlopige bevindingen besproken. Zowel tijdens het vooroverleg als tijdens de visitatie zijn bevindingen voortdurend gedeeld binnen het panel. Tijdens het visitatiebezoek heeft het panel gesproken met diverse stakeholders van de opleiding, waaronder met studenten, docenten en praktijkopleiders (examinatoren) en vertegenwoordigers van het werkveld en is het ter inzage gelegde materiaal bestudeerd (zie bijlage 2). Aan het einde van de bezoekdag is de door het panel verkregen informatie verwerkt tot een totaalbeeld en tot een voorlopig oordeel met argumentatie. Tijdens een afsluitende mondelinge terugkoppeling heeft de voorzitter van het panel het eindoordeel en belangrijke bevindingen meegedeeld aan de opleiding. De visitatiedag sloot af met het ontwikkelgesprek tussen het panel en vertegenwoordigers van de opleiding. Medewerkers en studenten van de opleiding zijn in de gelegenheid gesteld om het panel (via mail) te benaderen buiten de bezoekdag om (inloopsprekuren). Daar is geen gebruik van gemaakt.

Na het visitatiebezoek is een conceptrapport opgesteld, dat is voorgelegd aan het panel. Met de input van de panelleden is een tweede concept opgesteld, dat ter controle op feitelijke onjuistheden is voorgelegd bij de opleiding. De panelleden hebben kennisgenomen van de reactie van de opleiding en waar nodig zijn aanpassingen doorgevoerd. Vervolgens is het rapport definitief vastgesteld. Met alle (mondeling en schriftelijk) verstrekte informatie heeft het panel tot een weloverwogen oordeel kunnen komen.

Het visitatiepanel verklaart dat de beoordeling van de opleiding in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden.

Utrecht, 24 juni 2021

Panelvoorzitter

dr. C.H.M. Latour

Auditor

ir. M. Dekker-Joziasse

Schets van de opleiding

De opleiding GGZ-VS is de enige post-initiële masteropleiding Geestelijke Gezondheidszorg Verpleegkundig Specialist in Nederland en de enige met een opleidingsduur van drie jaar (180 EC). De opleiding heeft een specifieke focus op de GGZ en includeert de opleiding Master Advanced Nursing Practice (120 EC). De opleiding kent geen specifieke onderwijsmodulen die aan de MANP zijn toegeschreven. Derhalve kan het MANP-deel niet afzonderlijk gevolgd worden, evenmin worden afzonderlijke deelcertificaten afgegeven.

De opleiding is in 1997 gestart op basis van vraag naar verpleegkundig specialisten vanuit de GGZ-sector zelf. Daarbij is een landelijke aanpak gekozen en is de Stichting GGZ-VS opgericht door de samenwerkende GGZ-instellingen. GGZ-VS is daarmee een netwerktopleiding, waarbij alle aangesloten instellingen de basis vormen.

In eerste instantie werd de organisatie en uitvoering van het onderwijs gefaciliteerd door een externe partij, de Centrale RINO Group, waar ook andere ggz-beroepsopleidingen werden verzorgd. De governance en financieringsstructuur van deze opleidingen vormen het model voor GGZ-VS. Dit is geëvolueerd naar het huidige Raad van Toezicht model. De Raad van Bestuur kent een lid, zijnde de directeur. De verantwoordelijkheid voor het primaire proces (onderwijs) is gepositioneerd in 'de lijn' van de organisatie en krijgt gestalte in de relatie tussen de directeur en de twee hoofdopleiders met verantwoordelijkheid voor onderwijszaken in het Consilium Magistrorum ('Raad van Leermeesters').

Sinds 2006 wordt het onderwijs in eigen beheer verzorgd met een eigen directie en personeel. GGZ-VS is een netwerktopleiding die in nauwe samenspraak met de aangesloten praktijkinstellingen wordt vormgegeven. Stichting GGZ-VS werkt alleen met erkende praktijkinstellingen. Bij iedere praktijkinstelling zijn een praktijkopleider en een zakelijke vertegenwoordiger de verbindende schakel met Stichting GGZ-VS en als zodanig lid van de opleidingsvergadering, respectievelijk zakelijke adviesraad.

De financiering van GGZ-VS verloopt anders dan bij reguliere tweejarige Master Advanced Nursing Practice opleidingen. Bij GGZ-VS ontvangen de praktijkinstellingen een vergoeding (beschikbaarheidsbijdrage) vanuit het Opleidingsfonds van de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa), via het Opleidingsfonds van het ministerie van VWS. De praktijkinstelling betaalt vervolgens een vergoeding aan GGZ-VS voor de collectieve opleidingskosten, waaronder het verzorgen van het cursorisch onderwijs. Hiermee sluit GGZ-VS aan bij de bekostigingsstructuur die gebruikelijk is bij opleidingen van andere ggz-beroepen en medisch specialistische vervolgoedingen.

De opleidingscapaciteit wordt jaarlijks, door het ministerie van VWS vastgesteld, na advies van het Capaciteitsorgaan. De afgelopen jaren werden jaarlijks tussen 110 en 115 gefinancierde opleidingsplaatsen beschikbaar gesteld aan Stichting GGZ-VS. Het Capaciteitsorgaan adviseert de minister van VWS om vanaf 2022 het totaal aantal opleidingsplaatsen VS-ggz te verhogen van 160 naar 235.

De landelijke oriëntatie van GGZ-VS zorgt voor voldoende volume en een gezonde bedrijfsvoering. De studieduur van drie jaar, bij een voltijdsdienstverband, maakt het mogelijk om verdieping aan te brengen in de expertisegebieden en behandelspectra zoals uitgewerkt in het nieuwe Beroepsprofiel verpleegkundig specialist. De opleiding heeft mogelijkheden om regio- en

instellingsoverstijgend te werken en ontwikkelingen te volgen. Dit biedt de studenten/verpleegkundigen in opleiding tot specialist (vios) een landelijk blikveld en netwerk.

Basisgegevens opleiding

Naam opleiding in Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs (CROHO)	M Verpleegkundig Specialist / ANP GGZ
ISAT-code CROHO	70110
Oriëntatie en niveau opleiding	hbo
Niveau opleiding	Master, post-initieel
Graad	Master of Science
Aantal studiepunten	180 EC, inclusief 120 EC M Advanced Nursing Practice)
Variant(en) incl. een evt. 3 jarig traject voor VWO bij een hbo-bacheloropleiding	Duaal, post-initieel
Opleidingslocatie(s)	Utrecht
Onderwijstaal	Nederlands

Terugblik vorige visitatie

Bij de vorige visitatie zijn ontwikkelgerichte aanbevelingen genoemd. Het panel is van mening dat GGZ-VS deze actief en gericht heeft opgepakt. De onderbouwing van het handelen als VS heeft duidelijk een prominente rol gekregen binnen de opleiding, waarbij evidence based handelen centraal staat (zie standaarden 2, 3 en 11). De digitale onderwijsleeromgeving DOP (Digitaal OpleidingsPortaal) is verder ontwikkeld en is het centrale systeem binnen de onderwijsleeromgeving voor management, docenten, praktijkopleiders en studenten (zie standaard 4 en 7). Ten aanzien van kwaliteitszorg heeft GGZ-VS meer een eigen koers gekozen en met name geïnvesteerd in de monitoring van het nieuwe curriculum en de kwaliteiten van beoordelaars intern en extern.

De opleiding heeft het zicht op de beoordeling van de eindreferaten en het praktijkleren vergroot door de inzet van video-opnamen bij deze beoordelingen. Het panel heeft inzicht gehad in een aantal van deze opnamen. De opnamen hebben de transparantie en navolgbaarheid van deze beoordelingen duidelijk versterkt (zie standaard 10 en 11).

Beoordeling volgens NVAO standaarden

Standaard 1 Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld, het vakgebied en op internationale eisen.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard.

De opleiding hanteert een helder en zeer herkenbaar profiel dat goed aansluit bij de actuele eisen uit het werkveld. De gehanteerde competenties zijn passend bij de landelijke kaders voor de opleidingen tot verpleegkundig specialist. De opleiding is een voorloper als het gaat om het gebruik van EPA¹'s in de nieuwe opzet van het curriculum. Het masterniveau (NLQF niveau 7) is goed in het hele curriculum aanwezig. Daarbij kunnen de pijlers voor het masterniveau, meesterschap, doorwerking in de praktijk, onderzoekend vermogen en interprofessioneel handelen wel duidelijker worden omschreven. De relatie met het werkveld is zeer sterk en kent een goede governance-structuur. De praktijk is mede verantwoordelijk voor het ontwerp van de opleiding en dat geeft een goede aansluiting op actuele ontwikkelingen in het GGZ-werkveld.

Onderbouwing

Beroepsbeeld en opleidingsprofiel

GGZ-VS beschrijft in het *Opleidingsplan 2019-2025* een helder beroepsbeeld en opleidingsprofiel. GGZ-VS leidt de Verpleegkundig Specialist ggz (VS ggz) op tot de inhoudelijk expert in het vakgebied van verpleegkunde in de geestelijke gezondheidszorg die als primus inter pares de leiding neemt bij het verlenen van de zorg aan en ondersteuning van de patiënt en diens netwerk, zowel intra- en interdisciplinair. De VS ggz werkt vanuit de drie rollen: zelfstandig bevoegd behandelaar/regiebehandelaar, innovator en onderzoeker. Naast zelfstandig – bevoegd behandelaar in hoog-complexe zorgsituaties heeft de VS ggz ook de kerntaak om het ggz-verpleegkundig vakgebied te onderzoeken en verder te ontwikkelen en over te dragen. Daarmee stelt GGZ-VS dat het opleiden van verpleegkundige specialisten voor het ggz-werkveld naast een doel (meer verpleegkundig specialisten ggz opleiden voor het ggz-werkveld), ook een middel is om het VS-vakgebied in de ggz verder te onderzoeken en te ontwikkelen. Het panel vindt het positief dat GGZ-VS daarbij aanstuurt op de voortrekkersrol die de VS ggz inneemt in het werkveld en op de zelfstandige positie die de VS ggz daarbij heeft.

Het opleidingsprofiel sluit volgens het panel goed aan op het landelijke *Beroepsprofiel Verpleegkundig Specialist (V&VN VS, 2019)* en het *Landelijk opleidingsprofiel van de opleiding tot verpleegkundig specialist (LOO MANP, 2020)*. Het panel geeft daarbij een compliment aan de wijze waarop de opleiding de EPA's al heeft opgenomen in het vernieuwde curriculum. De opleiding is daar duidelijk voorloper in.

---

¹ EPA: Entrustable Professional Activities, de standard voor het toetsen van vakgericht handelen.

Masterniveau en professionele oriëntatie

Het panel constateert vanuit de onderwijsmaterialen en uit de gevoerde gesprekken, dat het masterniveau duidelijk aanwezig is. Hoewel niet zo expliciet genoemd, hanteert de opleiding daartoe vier centrale pijlers van *De Professionele masterstandaard* (Vereniging hogescholen, 2019): meesterschap, doorwerking in de praktijk, onderzoekend vermogen en interprofessioneel handelen. Dit wordt gekoppeld aan de competentieniveaus van Benner (2000) voor expertverpleegkundigen: het kunnen overzien van de totaliteit van een situatie, de durf om intuïtieve voorbewuste kennis te gebruiken, het vermogen om theoretische kennis te integreren met ervaring en een vanzelfsprekend gebruik van analysevaardigheden. Het panel is van mening dat het masterniveau duidelijk wordt waargemaakt. Daarbij moedigt het panel de opleiding aan om de pijlers en competentieniveaus voor het masterniveau nog duidelijker te benoemen in de gehanteerde documenten en onderwijsmaterialen.

De VS ggz werkt, vanuit een academisch werk- en denkniveau, aan de ontwikkeling van het verpleegkundig vakgebied in de ggz door middel van het ontsluiten van de beschikbare kennis en deze te verbinden, over te dragen en te implementeren in de praktijk van de VS ggz. De rol en positie als zelfstandig bevoegd behandelaar staat daarbij centraal. Doel is het verhogen van de kwaliteit van de ggz-verpleegkundig specialistische zorg en van de verpleegkundige beroepsontwikkeling. Dit bevestigt voor het panel de professionele oriëntatie waarbij de focus ligt op praktijkgericht onderzoek en het ontsluiten en gebruiken van academische kennis- en onderzoeksresultaten ter bevordering van het specialistisch verpleegkundig handelen in het ggz-vakgebied. De VS ggz kennen een zelfstandige behandelverantwoordelijkheid in hoog-complexe zorgsituaties. Daarbij hanteert de opleiding de definitie van Zorginstituut Nederland met aandacht voor context-complexiteit en patiëntcomplexiteit.

Beoogde leerresultaten

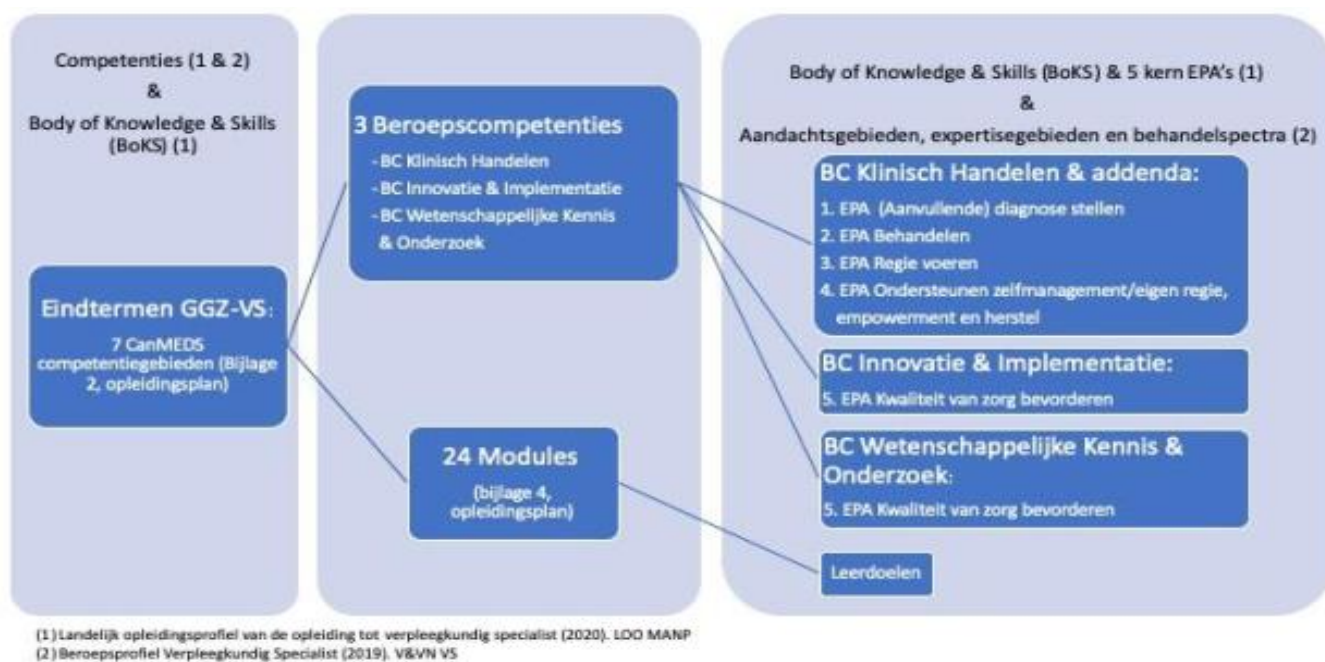
Het panel is van mening dat de opleiding een heldere set leerresultaten hanteert. De beoogde leerresultaten zijn gebaseerd op de zeven, internationaal veel gehanteerde, CanMEDS-competentiegebieden: klinische expertise (vakbekwaamheid), samenwerking, communicatie, professionaliteit, organisatie, gezondheidsbevordering, wetenschap. In het Opleidingsplan is duidelijk aangegeven dat de eisen uit het landelijke opleidingsprofiel (Body of Knowledge and Skills en EPA's) en de eisen uit het Beroepsprofiel Verpleegkundig Specialist (aandachtsgebieden, expertisegebieden en behandelspectra) worden gedekt.

In schema 1 (bron: Opleidingsplan 2019-2025) is de onderlinge samenhang tussen de leerresultaten en de landelijke kaders duidelijk weergegeven. De landelijke eindtermen en Body of Knowledge and Skills vormen de doelstellingen voor het cursorisch onderwijs. De drie beroepscompetenties met daarin de vijf EPA's vormen het kader voor de competentieontwikkeling in het praktijkleren:

- a. BC Klinisch handelen: gericht op de EPA's 'diagnose stellen', 'behandelen', 'regie voeren' en 'ondersteunen van zelfmanagement/ eigen regie, empowerment en herstel';
- b. BC Innovatie & Implementatie, gericht op EPA 'kwaliteit van zorg bevorderen';
- c. BC Wetenschappelijke Kennis & Onderzoek, gericht op EPA 'kwaliteit van zorg bevorderen'.

Gedurende de opleiding ontwikkelen de studenten competenties om de EPA's zelfstandig in de praktijk uit te voeren. Praktijkopleiders begeleiden, monitoren en beoordelen deze ontwikkeling in de praktijk. In een bijlage van het Opleidingsplan en in de digitale leeromgeving DOP zijn de

Beroepscompetenties consciëntieus toegelicht en ook uitgewerkt naar de randvoorwaarden voor de praktijkleerplek.

Schema 1

Afstemmen (internationale) beroepenveld

GGZ-VS is duidelijk een netwerkleiding met vanaf de oprichting sterke banden met de betrokken ggz-instellingen uit heel Nederland. De inhoud van het curriculum wordt continu getoetst bij het werkveld in de verschillende overlegvormen die GGZ-VS heeft met functionarissen in de praktijkinstellingen, de praktijkopleiders en de zakelijk vertegenwoordigers. Jaarlijks is er een tweedaagse bijeenkomst met alle praktijkopleiders om het gehele curriculum en het onderwijs door te spreken en af te stemmen. Daarnaast zijn er acht opleidingsvergaderingen per jaar waarin er nauwe afstemming en besluitvorming plaatsvindt tussen GGZ-VS en praktijkopleiders. Praktijkopleiders melden dat zij zich nauw betrokken voelen bij de opzet, uitvoering en de evaluatie van het nieuwe curriculum. Mede op basis van de feedback van praktijkopleiders worden de eerste twee studiejaar al gereviseerd en ook verbeteringen doorgevoerd in het derde studiejaar dat in 2021 voor het eerst draait.

Met de aansluiting op de landelijke beroeps- en opleidingskaders wordt automatisch aangesloten op (inter)nationale beroepsstandaarden. In het Opleidingsplan is in de uitwerking van de beroepscompetenties aangegeven op welke (inter)nationale standaarden de inhoud is gebaseerd. Op het gebied van verslavingszorg is er bijvoorbeeld evident afstemming van het cursorisch onderwijs op internationale eisen en ontwikkelingen. De module verslavingszorg is volledig in lijn met de richtlijnen van The International Nurses Society on Addictions.

Taaleis

De opleiding MANP bestaat in Nederland sinds 1997. Daarbij is door de ontwikkelaars vooral gekeken naar de Amerikaanse situatie, waarin een 'advanced' niveau binnen de verpleegkunde al langer bestond. De Engelstalige naam van de opleiding komt voort uit deze geschiedenis en is sindsdien landelijk blijven bestaan.

Standaard 2

Oriëntatie

Het programma maakt het mogelijk om passende (professionele of academische) onderzoeks- en beroepsvaardigheden te realiseren.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard.

Het panel is van mening dat GGZ-VS zeker een onderwijsprogramma heeft dat de ontwikkeling van de beroeps- en onderzoeksvaardigheden stimuleert. Aangezien het praktijkleren tweederde deel van de opleiding omvat, worden de studenten in de praktijk zeer goed opgeleid voor hun professie. De verwevenheid tussen theorie en praktijk en de aandacht voor onderzoeksvaardigheden zijn in het vernieuwde curriculum versterkt. Samen met de verplichte wisseling van praktijkleerplaatsen voor de student, zorgt dit voor een uitdagend en samenhangende leeromgeving waarin de studenten hun beroepsvaardigheden goed kunnen ontwikkelen. De praktische en de cursorische leerlijnen vormen een goed samenhangend geheel waarin goed kan worden geleerd. De wetenschaps- en onderzoekslernlijn is aangescherpt in samenwerking met hoogleraren en senioronderzoekers en legt een goed accent bij het gewenste academisch en analytisch werk- en denkniveau.

Onderbouwing

Beroepsvaardigheden

Binnen het opleidingsprogramma ligt het zwaartepunt bij het praktijkleren. Het uitgangspunt is dat de student het vak in de praktijk leert (daar moeten ze bekwaam) en daar de beroepscompetenties oefent, ontwikkelt, integreert en aantoont. De drie beroepscompetenties (standaard 1) maken onderdeel uit van de drie leerlijnen Klinisch Handelen, Innovatie & Implementatie en Wetenschappelijke Kennis & Wetenschap, met in iedere leerlijn de koppeling tussen cursorisch en praktijkonderwijs. In het praktijkdeel leert de student de beroepscompetenties te integreren tot de gewenste professionele beroepshouding op academisch werk- en denkniveau. De student ontwikkelt de vaardigheid om in de nieuwe context van een praktijkleerplaats snel tot noodzakelijke verdieping en beheersing van kennis, vaardigheden en attitude te kunnen komen. Jaarlijks lopen de complexiteit en beheersingsgraad op. De student wordt zo gedwongen om nieuwe rollen te ontwikkelen, de handelingscompetenties te vergroten en de kennistransfer te versterken. Deze constructieve frictie en de benodigde transfervaardigheden ontwikkelen het analytisch overstijgend denkvermogen en dragen zo bij aan de vorming van het academisch denk- en werkvermogen. Juist daarom kiest de opleiding er voor om de student ieder leerjaar op een andere praktijkleerplek door te laten brengen. Het panel vindt dit positief, aangezien de student zo uit de eigen comfortzone wordt gehaald en er een beroep wordt gedaan op de transfervaardigheden naar een andere praktijksetting en naar hogere abstractieniveaus. Met de praktijkinstellingen en praktijkkopleiders is er van begin af aan goed en direct overleg om dit binnen instellingen mogelijk te maken. Het panel vindt dit, in combinatie met de EPA-invoering, een zeer goed voorbeeld van de voortrekkersrol en de innovatieve rol die de opleiding inneemt.

De gewenste beroepsontwikkeling is beschreven in de *Handreiking beroepsontwikkeling tot Verpleegkundig Specialist ggz*. Via jaarlijkse werkplannen wordt bepaald hoe de student dit kan bereiken op de praktijkleerplaats en met welke begeleiding. In halfjaarlijkse beoordelingen (zie

standaard 10) wordt bepaald of de student de beroepsvaardigheden en -houding voldoende ontwikkeld. Voor een goed leerklimaat vindt er afstemming plaats tussen de student, de leidinggevende, de werkbegeleider en de praktijkopleider. De werkbegeleider is een VS ggz of een medisch specialist die een voorbeeldrol vervult op specifieke vakonderdelen en beroepsvaardigheden. De praktijkopleider overziet en beoordeelt de beroepsontwikkeling en praktijkvaardigheden en verzorgt de coaching en de praktijktoetsing van de student. GGZ-VS werkt samen met ruim 200 getrainde werkbegeleiders. De training is RSV-geaccrediteerd en wordt graag gevolgd door werkbegeleiders, opdat zij weten hoe zij studenten moeten trainen in het klinisch redeneren. Uit de gesprekken met studenten constateert het panel dat de opleiding er in slaagt om een stimulerend leerklimaat te creëren. Daarbij is belangrijk dat de studenten ook spreken van een veilig leerklimaat, ook als zij in nieuwe praktijkleerplaatsen uit hun eigen comfortzone moeten treden.

Onderzoeksvaardigheden

Met de vernieuwing van het curriculum is ingezet op verdere verfijning van de leerlijn Wetenschappelijke Kennis & Onderzoek. Deze lijn is, in samenwerking met twee hoogleraren, doorontwikkeld naar een academisch werk- en denkniveau dat vergelijkbaar is aan de studierichting master gezondheidswetenschappen. Aan de zelfstandige behandelverantwoordelijkheid van de VS ggz ligt wetenschappelijke bewijsvoering ten grondslag en de best beschikbare ervaringskennis. Studenten leren hun praktijkuitvoering te baseren op wetenschappelijk bewijs, praktijkervaring en voorkeuren van patiënten (evidence based practice) en kunnen hun ervaringskennis onderbouwen, verder onderzoeken en uitdragen om de professionele body of knowledge voor het VS-vakgebied te versterken. Afgestudeerde VS ggz zijn daarmee in staat om zelfstandig of in lopende onderzoekslijnen bij GGZ-instellingen (praktijkgericht) onderzoek op te zetten en uit te voeren. Studenten worden begeleid door ervaren senioronderzoekers en hoogleraren en kunnen bij grotere praktijkinstellingen vaak gebruik maken van de aanwezige kennis en wetenschappelijke infrastructuur. Studenten met een talent voor onderzoek kunnen zich in een honours-programma verder bekwamen als science practitioner. Ook zijn er voor doctoraal- of masteropgeleide studenten mogelijkheden om te opteren voor een promotieplek. Studenten uit kleinere instellingen of instellingen met een kleiner aanbod aan academische werkomgeving en mogelijkheden tot begeleiding worden door GGZ-VS gekoppeld aan ervaren senior-onderzoekers of docenten/onderzoekers van de leerlijn Wetenschappelijke Kennis en Onderzoek.

GGZ-VS vindt onderzoeksvaardigheden essentieel om in de toekomst de voorziene omslag naar meer gepersonaliseerde zorgvraag-gestuurde zorg te kunnen maken. GGZ-VS werkt daarom aan doorontwikkeling naar een universitair masterniveau.

Het panel vindt dat GGZ-VS goede aandacht heeft voor de ontwikkeling van onderzoeksvaardigheden en een stevige leerlijn Wetenschappelijke Kennis en Onderzoek voert. Uit onderwijsmaterialen en uit studentwerkstukken blijkt dat studenten worden uitgedaagd om hun beroepshandelen te onderzoeken en te onderbouwen vanuit wetenschappelijke kennis en onderzoek (zie ook standaard 11). Dit wordt begeleid door een ervaren en stabiele groep docenten en begeleiders met ruime onderzoekservaring (zie ook standaard 8). Het panel is positief over de open houding die GGZ-VS toont door het betrekken van externe academici vanuit universiteiten en praktijkinstellingen bij de wetenschaps- en onderzoekslernlijn. Het panel moedigt de opleiding aan om de samenwerking met hoogleraren verder uit te breiden en de ambities tot verdere academisering waar te gaan maken.

Standaard 3

Inhoud

De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde leerresultaten te bereiken.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard.

Het panel vindt dat GGZ-VS een inhoudelijk stevig, inspirerend en passend opleidingsprogramma biedt. Studenten worden breed opgeleid in de competenties en kunnen dat via keuze-addenda in de praktijk, als ook keuzemodules in het cursorisch onderwijs, laten aansluiten op hun eigen werkomgeving/expertise. Met het nieuwe curriculum wordt er meer gestuurd op integratie en balans tussen cursorisch en praktijkleren. De aandacht voor innovatie en onderzoek is verweven in de modules en wordt verbonden aan het vakmatig handelen en klinisch redeneren. Studenten maken zich gangbare technieken en behandelingen eigen, inclusief somatische screening. Ze leren daarbij ook de eigen beroepspraktijk kritisch te beschouwen en beredeneerde keuze te maken voor andere werkwijzen of innovaties.

Het klinisch kunnen redeneren wordt door alle betrokkenen als belangrijke tool genoemd voor de ontwikkeling van het verpleegkundig specialistisch diagnostisch-therapeutisch handelen. Volgens het panel valt er winst te behalen met een meer robuuste en meer eenduidige methodische onderlegger voor het klinisch redeneren, die een helder kader biedt voor docenten en praktijkopleiders en er voor zorgt dat studenten dit meer bewust ontwikkelen. De hoofdopleiders zijn zich hiervan bewust en werken aan versterking in het nieuwe curriculum tot aan de afstudeerfase.

Onderbouwing

Inhoud en opzet van het curriculum

Het panel ziet dat de uitgangspunten vanuit de landelijke profielen en kaders helder en consciëntieus zijn uitgewerkt naar de leerlijnen en modules met een goede dekking van de competentiegebieden en de drie beroepsrollen. In het cursorisch en in het praktijkonderwijs is er ruime dekking van de rol als zelfstandig bevoegd behandelaar. Studenten doen kennis en vaardigheden op voor het diagnosticeren, het indiceren en toepassen van interventies en behandelingen gericht op de specifieke aandachtsgebieden, expertisegebieden en de onderdelen van het behandelspectrum in de ggz (zie schema 2). Studenten worden breed opgeleid voor het gehele ggz-veld en kunnen zich specialiseren via addenda gericht op specifieke aandachtsgebieden, expertises of behandelspectra, alsmede keuzemodules in het cursorisch onderwijs. Alle studenten moeten minimaal 9 addenda (3-5 per studiejaar) met een voldoende afronden als onderdeel van de beroepscompetentie Klinisch Handelen. Voor studenten is de opzet en inhoud van het curriculum duidelijk en goed beschreven in de *Handleidingen Beroepsontwikkeling* en *Praktijkleren* en in het *Opleidingsplan 2019-2025*.

Schema 2

Bron: Opleidingsplan

Het panel vindt het curriculum helder qua opzet en stevig qua vakinhoud. Het biedt de student een brede basis op de competenties en beroepsrollen en tevens specialisatiemogelijkheden via de keuzes qua addenda. Dit maakt het curriculum toepasbaar in het brede en gevarieerde ggz-werkveld. Tevens constateert het panel dat er voldoende aandacht is voor somatiek en de interactie tussen lichamelijke (somatische) en geestelijke problematiek (40 uur somatisch onderzoek gedurende de opleiding en verwerking van somatisch klinisch redeneren in vier casuïstiekopdrachten elk jaar). Waar nodig kunnen studenten op andere leerplekken meedraaien om zich in somatische screening te bekwamen. Praktijkopleiders zijn zich bewust van de noodzaak dat de student deze ervaring op doet en vaak zijn er binnen samenwerkingsverbanden al afspraken om geschikte leerplekken uit te wisselen.

In het nieuwe curriculum wordt de aandacht voor het verpleegkundig specialistisch klinisch redeneren versterkt. De behoefte aan versteviging van het zelfstandig bevoegd behandelaarschap is door de hoofdopleiders goed gesignaleerd en wordt nu opgepakt in het nieuwe curriculum tot in de afstudeerfase (zie ook standaard 11). Het panel vindt het positief dat er bewustzijn en aandacht is voor het methodisch leren werken en redeneren. Het panel adviseert daarbij te gaan werken vanuit een centrale methodische onderlegger voor verpleegkundig specialistisch diagnostisch-therapeutisch redeneren. Dat kan meer eenduidigheid bieden aan opleiders en aan studenten en er voor zorgen dat dit meer bewust wordt aangeleerd. In de gesprekken die het panel voerde constateerde het panel dat de bandbreedte tussen de verschillende opleiders groot is en opleiders vanuit eigen kennis en ervaring invulling geven aan methodieken voor het verpleegkundig specialistisch klinisch redeneren.

In de leerlijn Innovatie & Implementatie leren de studenten te werken in de driehoek van de eigen klinische expertise, de beste externe bewijzen en de patiëntwaarden en -normen. In de studie jaren wordt dit in complexiteit opgebouwd van teamniveau naar afdelings/clusterniveau tot aan afdelingsoverstijgend niveau. Tevens neemt ieder jaar het vereiste beheersingsniveau toe. In

het tweede en derde studiejaar wordt naast de analyse en het maken van een implementatieplan ook gewerkt aan de uitvoering daarvan en wordt daar ook over gereflecteerd (wat werkte bij wie en niet en waarom).

De leerlijn Klinisch Handelen is onderbouwend voor het klinisch redeneren en is vervlochten in de modules. Studenten volgen een tiental bijeenkomsten en opdrachten over casuïstiekuitwerking klinisch redeneren, betoog, referaat en persoonlijke effectiviteit. Dit biedt een voorbereiding op het 'nieuwe' afstuderen, waar studenten beoordeeld zullen worden op de uitwerking van een casuïstiek, een betoog en een referaat (zie standaard 11). Studenten en alumni zijn hier positief over, aangezien zij via de casuïstiekbesprekingen goed worden getraind in het verpleegkundig klinisch diagnostisch-therapeutisch redeneren. Zij moeten daarbij psychopathologie combineren met farmacologie en somatische screening, zoals het ook in de beroepspraktijk wordt geïntegreerd.

De twee hoofdopleiders hebben de regie over het gehele curriculum, de uitvoering conform het Opleidingsplan, de dekking van verplichte onderdelen (profiel en algemeen besluit) en voorkomen van te veel overlap tussen onderdelen. Bij iedere module is een hoofddocent, die zelf expert is uit het betreffende vakgebied, verantwoordelijk voor de inhoud en de consistentie en de uitvoering door het moduledocententeam. Alle docenten zijn ook BIG-geregistreerd en goed op de hoogte van actuele ontwikkelingen in de betreffende vakgebieden. De hoofddocenten stemmen, samen met de twee hoofdopleiders, jaarlijks het hele onderwijsprogramma af om de samenhang en opbouw qua complexiteit en beheersingsniveau te garanderen. Bij de onderdelen Klinisch Handelen is het eerste studiejaar bijvoorbeeld gericht op het zorgvuldig protocollair kunnen handelen. Dit wordt in het tweede en derde studiejaar uitgebouwd met kritische beschouwing van protocollair werken en het beredeneerd aanpassen of afwijken van protocollair werken.

Het panel heeft met diverse geledingen gesproken over het nieuwe curriculum en constateert dat er veel enthousiasme voor is. Het nieuwe curriculum biedt een sterkere samenhang tussen modules en tussen cursorisch en praktijkleren wat een betere verdeling van werk- en studiedruk oplevert voor de studenten en begeleiders. De onderwerpen uit het Algemeen Besluit, het specifieke besluit GGZ, het beroepsprofiel VS, worden goed afgedekt. De studenten leren veel gangbare technieken en de keuzeoverwegingen daartussen en ook leren zij om oog te krijgen voor innovatiemogelijkheden. Uit gesprekken met de studenten en alumni blijkt dat zij leren om kritisch te kijken en de vragen achter een probleem te verkennen om tot een onderbouwde behandeling te komen met oog voor de patiënt/cliënt. Elementen van de beroepscompetentie innovatie en onderzoek waren door de vervlochtenheid in modules niet direct zichtbaar, maar zijn zeker aanwezig en studenten en alumni melden dat ze ook uitdagend zijn. De leerlijn Innovatie & Implementatie is in het cursorisch onderwijs zichtbaar in de modules Veranderkunde 1, 2 en 3 die gedurende de drie opleidingsjaren worden verzorgd. In de Beroepscompetentie Innovatie & Implementatie worden de studenten uitgedaagd hun competenties te ontwikkelen tijdens het praktijkleren.

Het panel vindt het positief dat de hoofdopleiders jaarlijks met praktijkopleiders het curriculum doorspreekt en er maandelijks een opleidingsvergadering is om de aansluiting tussen de opleiding, het beroep en de actualiteit in het werkveld te bespreken. Dit maakt het mogelijk om tussentijds kleinere aanpassingen te doen als de actualiteit daar om vraagt; zoals bijvoorbeeld een appèl om aandacht te geven aan ethiek. Het zorgt er voor dat de opleiding breed wordt gedragen door de praktijk.

Standaard 4

Leeromgeving

De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde leerresultaten te bereiken.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard.

De opleiding hanteert een heldere didactische visie die past bij het masterniveau en goed is uitgewerkt in het opleidingsprogramma. Uitgangspunt is een combinatie van 'double loop learning' en ontdekkend leren. Bij beide wordt uitgegaan van de intrinsieke leermotivatie van de student en de regie van de student over het eigen leerproces. De student leert zoveel mogelijk in de werkpraktijk en wordt daarin ondersteund door het theoretische deel van de opleiding. Er wordt bewust gebruik gemaakt van het principe van constructieve frictie: de spanning tussen de wensen van de student en de geboden kaders. Dat de student ieder studiejaar werkt in een nieuwe praktijkleerplek en is ingedeeld in gemengde onderwijsgroepen draagt daar positief aan bij. De opleiding zoekt daarbij, naar een goede balans tussen instructieleren en ontdekkend leren. Op dat punt is er volgens de hoofdopleiders en het panel nog winst te behalen. Het panel pleit voor en meer doelgerichte, compacte instructies in de modulehandleidingen en voor meer afstemming over didactische vormgeving binnen het docententeam. De didactische visie en inrichting worden zeer goed ondersteund met een Digitaal OpleidingsPortaal (DOP), waar de student de eigen praktijkleerroute uitzet, de leerresultaten bijhoudt en de beroepsproducten en beoordelingen worden opgeslagen.

Onderbouwing

De didactische vormgeving is, volgens het panel, helder benoemd in het *Opleidingsplan 2019-2025*. Studenten worden aangezet tot ontdekkend en reflectief leren. De einddoelen zijn helder en de weg daar naar toe wordt door de student zelf bepaald in samenspraak met de praktijkopleider. De student heeft de regie over de eigen leerroute in de praktijk en de cursorische modules leveren de noodzakelijke bouwstenen. Dit levert persoonlijke en avontuurlijke leerervaringen waarbij de student regelmatig uit zijn/haar comfortzone moet stappen en via gerichte reflectie de ervaringen omzet tot leerervaringen en beheersing van competenties. De student leert kritisch en beschouwend te kijken naar het eigen handelen (reflectief leren) en van daaruit de transfer te maken naar strategieën om zelfstandig adequate antwoorden te vinden in nieuwe situaties (double loop learning). Het panel vindt dat dit uitstekend past bij het gewenste masterniveau.

GGZ-VS biedt met de praktijkopleiders een veilig leerklimaat, waarbij er expliciete aandacht is voor de constructieve frictie die docenten, praktijkopleiders en studenten ervaren; de discrepantie tussen de leerbewensen en de geboden kaders. Dit ervaren studenten bij de verplichte wisseling van praktijkleerplaats. De student wordt zo gedwongen om te leren, de nieuwe beroepsrol te ontdekken en competenties in een nieuwe context toe te passen. Daarmee wordt de handelingscompetentie vergroot en het analytisch denkvermogen gestimuleerd. Het leren omgaan met studiedruk, onzekerheden en het durven vertrouwen op de eigen capaciteiten zijn een wezenlijk onderdeel van het leer- en vormingsproces, dat wordt begeleid via gerichte begeleiding met supervisie, intervisie, leertherapie en coaching op de praktijkleerplek (zie ook standaard 8). De directe werkbegeleiders (bij voorkeur ervaren VS ggz) vervullen daarbij een voorbeeldrol. Zoals de opleiding het stelt: de student krijgt een doel, maar geen routekaart en de

praktijkopleider en docenten zijn daarbij de GPS die de student op het pad houdt. Met de *Handleiding beroepsontwikkeling* worden methoden aangereikt om het praktijkleren vorm te geven en tot leren te komen. Daarbij maakt men gebruik van herhaling en continue performance via casuïstiekbesprekingen/EPA, bekwaamheidsproeven (3 keer per jaar), farmacotherapie & somatiek/EPA met vier schriftelijke uitwerkingen. Daarmee wordt de 'toolkit' van de student versterkt en verruimd.

Het cursorisch leren krijgt vorm in kleine interactieve lesgroepen met studenten uit verschillende praktijkinstellingen. Dit biedt een leeromgeving gericht op kennis- en ervaringsdeling en netwerkvorming. Laatste is ook gericht op de vorming van een landelijk netwerk van VS ggz dat bijdraagt aan de ontwikkeling van het VS-beroep. Tijdens de opleidingsdagen worden door (hoofd)docenten gevarieerde en interactieve werkvormen ingezet; bijvoorbeeld discussiegroepen, werkgroepen, (poster)presentaties, rollenspellen, referaten, vaardigheidstrainingen.

Het panel vindt dat de opleiding een sterke en goed doordachte didactische concept voert, dat helder is uitgewerkt in het nieuwe curriculum. Dit biedt een uitdagende leeromgeving die past bij het masterniveau. Studenten worden uitgedaagd, uit hun comfortzone gehaald voor diepere leerervaringen en tegelijkertijd biedt de opleiding daartoe een veilige leeromgeving. Het panel vindt het positief dat GGZ-VS zich ervan bewust is dat er in het nieuwe curriculum nog winst is te behalen door met cursussen en kalibreersessies gericht op het evenwicht tussen instructieleren en ontdekkend leren. Het panel is van mening dat nog meer eenduidigheid en versterking van de didactische en coachende vaardigheden kan worden bereikt binnen het docententeam en met praktijkopleiders en werkbegeleiders.

Dit geheel wordt zeer goed ondersteund door de inrichting van het Digitaal OpleidingsPortaal (DOP)(zie ook standaard 7) als het centrale systeem voor studenten, (hoofd)docenten en praktijkopleiders. Dit maakt het mogelijk dat de student zelf de leeractiviteiten inplant, de leerresultaten en beroepsproducten/bewijzen bijhoudt en zicht houdt op het leerproces. Ook de reflectieverslagen, leerplannen en beoordelingen worden in het DOP opgeslagen. Het panel geeft een compliment voor dit centrale systeem dat overzichtelijk is en een zeer snelle omschakeling mogelijk maakte naar volledig digitaal onderwijs in verband met de Covid-19 crisis. In gesprekken zijn studenten en praktijkopleiders daar zeer positief over. Studenten melden dat zij daar geen vertragingen door hebben opgelopen en er goede aandacht was voor hun welbevinden. Het cursorisch onderwijs heeft hiermee goede doorgang gehad en in het praktijkdeel is er samen met praktijkopleiders goede aandacht en begeleiding gegeven aan specifieke uitdagingen als gevolg van de Covid-19 crisis.

Standaard 5

Instroom

Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard.

De opleiding hanteert een heldere, stevige en zorgvuldig uitgevoerde selectie- en instroomprocedure. Alle betrokkenen zijn daar tevreden over. Kandidaten en praktijkopleiders van de erkende praktijkinstellingen zijn goed op de hoogte van de instroomeisen. Kandidaten hebben een dienstverband bij een erkende praktijkinstelling en tonen hun geschiktheid aan met een portfolio waaruit hun werkervaring, opleidingsniveau, bovengemiddeld functioneren en motivatie blijkt. Kandidaten ervaren de procedure als gedegen, sterk en als selecterend. De verplichte verandering van praktijkleerplek is daar een belangrijke factor naast.

Onderbouwing

De opleiding heeft een instroom van circa 100 studenten per jaar. Het panel constateert dat GGZ-VS een gedegen en zorgvuldige (sollicitatie)procedure voor selectie en toelating hanteert. De procedure telt vijf fases waarbij de praktijkinstelling en GGZ-VS zijn betrokken (zie Brochure en aanmelding op website ggzs.nl). De instroomcriteria staan duidelijk vermeld in de *Onderwijs- en examenregeling*.

Kandidaten moeten BIG-geregistreerd hbo-verpleegkundige zijn, minimaal twee jaar werkervaring hebben in de ggz, bovengemiddeld functioneren (blijkend uit een portfolio), de Engelse taal (passief) beheersen en door een erkende praktijkinstelling worden voorgedragen bij GGZ-VS voor een gesprek met de sollicitatiecommissie aldaar. Bij een deficiëntie met betrekking tot de HBO-V eis kunnen MBO-V diploma's of inservice opleiding aangevuld met een aanpalende bachelor in de gezondheidszorg alsnog toegang tot de opleiding mogelijk maken; in het geval van een inservice opleiding mag dit ook een assessment zijn. De examencommissie besluit over eventuele vrijstellingen op basis van eerder verworven competenties via studie of werk; aanvragen hiervoor stellen studenten gebruikelijk na de start van de opleiding. Vrijstellingen worden goed onderbouwd en met terughoudendheid toegekend door de examencommissie. Verder moet de kandidaat een dienstverband van tenminste 32 uur per week hebben. Bij een dienstverband van 36 uur per week is de student, 24 uur beschikbaar voor patiëntenzorg/klinisch (BC Klinisch handelen) en 12 uur voor opleidingsdagen en activiteiten gericht op super- en intervisie en op de twee beroepscompetenties (BC Innovatie & Implementatie en BC Wetenschappelijke Kennis & Onderzoek). Bij een dienstverband van 32 uur is de student 20 uur beschikbaar voor patiëntenzorg/klinisch handelen. De opleidingsduur wordt echter evenredig verlengd waardoor het feitelijk aantal uren gelijk blijft.

Studenten en praktijkinstellingen zijn goed op de hoogte van de gestelde eisen. Iedereen is tevreden over de eisen en de zorgvuldigheid van de procedure. Het proces is strak geregeld en kandidaten weten hoe ze via de CanMEDS-rollen en bijgevoegde bewijzen in een portfolio hun bovengemiddeld functioneren kunnen aantonen en hun motivatie kunnen onderbouwen. Dit kan de kandidaat aanzetten tot een eerste zelfreflectie en benoeming van ontwikkelwensen.

De selectie heeft een sterk selecterend vermogen. Door de werkervaringseis en door verplichte wijzigingen van praktijkleerplek per studiejaar blijven de sterker gemotiveerde kandidaten over

die de uitdaging van het ontdekkend leren aandurven en zich vanuit een intrinsieke motivatie verder willen ontwikkelen in hun beroepsuitvoering en -positionering. In het sollicitatiegesprek met de commissie van GGZ-VS wordt aan de hand van een Engelstalig onderzoeksartikel bepaald of de kandidaat voldoet aan de (passieve) beheersing van de Engelse taal en, wordt er getoetst op analytisch denkvermogen, transfer naar praktijksituaties, leerbaarheid en of er een match is tussen de verwachtingen van de kandidaat en de opleiding die GGZ-VS biedt. Het panel vindt het positief dat door deze werkwijze met portfolio en een reflectief toelatingsgesprek, de kandidaat met zijn/haar portfolio al een vertrekpunt samenstelt voor het eerste werkplan in de opleiding. Dit geeft een natuurlijke aansluiting tussen vooropleiding/werkervaring, selectie/instream en het vervolg in de studie.

De examencommissie van GGZ-VS is terughoudend in het verlenen van vrijstellingen. Voor reflectieve onderdelen (supervisie, intervisie, leertherapie) wordt nooit vrijstelling verleend. De eisen voor vrijstelling zijn helder beschreven in de OER. Waar nodig wordt een EVC-procedure gehanteerd om de eerder verworven competenties vast te stellen. Vrijstelling leidt niet tot een vermindering van het dienstverband of verkorting van de opleidingsduur. Het panel adviseert de opleiding om na te gaan of er inhoudelijke argumenten zijn, naast de vermelde organisatorische argumenten, waarom vrijstelling niet leidt tot vermindering dienstverband of bekorting opleidingsduur.

Standaard 6

Personeel

Het docententeam is gekwalificeerd voor de inhoudelijke en onderwijskundige realisatie van het programma en de omvang ervan is toereikend.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard.

De opleiding heeft een sterk gekwalificeerd en hoogopgeleid docententeam op het gebied van vakinhoud, praktijkervaring en onderzoekskwaliteiten. (Hoofd)docenten zijn experts in hun vakgebied. De praktijk is daarmee zeer rijk vertegenwoordigd in het opleidingsprogramma en een sterk punt om trots op te zijn, aldus het panel. De praktijkopleiders zijn capabel, goed 'in control' over het praktijkleren en zeer betrokken via de maandelijks vergaderingen en verdere contacten met de hoofdopleiders. Het panel vindt het sterk dat GGZ-VS stevig investeert in de scholing van praktijkopleiders als examinatoren en in de begeleidingscapaciteit van de directe werkbegeleiders. Aandachtspunt is de professionalisering van docenten en praktijkbegeleiders qua didactische skills, in lijn met het didactisch concept van ontdekkend leren. De hoofdopleiders zijn zich bewust dat dit in het nieuwe curriculum kan worden aangescherpt naar een meer coachende houding.

Onderbouwing

De opleiding wordt, volgens het panel, verzorgd door een indrukwekkend docentencorps. De twee hoofdopleiders, de praktijkopleiders en de (hoofd)docenten vormen de kern van de opleiding. Zij zijn met alle praktijk- en onderzoekservaring goed in staat om het curriculum actueel en op hoog niveau te verzorgen.

De twee hoofdopleiders zijn in vaste dienst (samen 1,6 fte), beide zelf ervaren VS ggz en ook als zodanig werkzaam in de praktijk. Een hoofdopleider geeft leiding aan de leerlijn Wetenschappelijke Kennis en Onderzoek. Een hoofdopleider geeft leiding aan de leerlijn Innovatie en Implementatie. Beide hoofdopleiders sturen specifieke modules aan in de leerlijn Klinisch Handelen. Beide zijn inhoudelijk aanspreekpunt voor de praktijkopleiders en docenten.

Alle, circa 60, masteropgeleide docenten zijn ook werkzaam in de praktijk en brengen veel vak- en onderzoeksexpertise in vanuit de actuele beroepspraktijk. Alle docenten die lesgeven in het kader van klinisch handelen zijn BIG-geregistreerd. Elke module heeft een hoofddocent die expert is in het betreffende onderdeel. Dat maakt de verbinding met de beroepspraktijk sterk en rijk. De hoofddocent bewaakt met de hoofdopleiders de module-inhoud en de inhoudelijke consistentie en stuurt het moduledocententeam aan. Vijfentwintig docenten, waaronder één hoofdopleider, zijn gepromoveerd.

De 24 praktijkopleiders geven uitvoering aan het praktijkleerdeel van het curriculum en geven daar samen met de hoofdopleiders vorm aan. De praktijkopleiders coachen en beoordelen de student, waarbij de directe begeleiding op de werkvloer is belegd bij werkbegeleiders (een VS ggz) en deelbegeleiders (VS ggz of ter zake deskundige BIG-geregistreeerde behandelaar). Alle praktijkopleiders zijn geregistreeerde VS ggz met ruime werkervaring in de ggz. Zij worden formeel benoemd als examinator, conform het *Competentieprofiel Praktijkopleiders* (2014). Het panel heeft uit documentatie en gesprekken het vertrouwen dat er vanuit de opleiding heldere kaders en aandacht zijn voor de praktijkopleiders. Bij grotere praktijkinstellingen wordt ook gewerkt met

deelpraktijkopleiders. Het panel roept de opleiding dit goed te blijven borgen, ook als er met groei van de opleiding wordt gewerkt met meer deelbegeleiders en praktijkopleiders.

Er wordt aan de werving, selectie en scholing van de praktijkopleiders veel aandacht besteed. Jaarlijks is er een tweedaagse scholing voor praktijkopleiders en wordt er supervisie met een externe docent georganiseerd vanuit GGZ-VS.

De opleiding geeft ook aandacht aan de kwaliteit en professionalisering van de werkbegeleiders. Inmiddels zijn circa tweehonderd werkbegeleiders geschoold vanuit GGZ-VS. Er is een dagtraining waarin werkbegeleiders leren hoe studenten worden getraind in klinisch redeneren en er is een dag in de praktijk waarbij werkbegeleiders worden getraind in het specifiek coachen, begeleiden en feedback geven in de praktijk. Deze trainingen kennen een wachtlijst en zijn geaccrediteerd door de RSV. De training is in trek, gezien de wachtlijst voor deelname. Uit gesprekken constateert het panel dat er binnen en tussen praktijkinstellingen ook netwerken zijn waar praktijkopleiders en werkbegeleiders ervaringen delen en ook alternatieve praktijkleerplaatsen uitruilen. Dit bewijst het sterke netwerkarakter van GGZ-VS als organisatie en opleidingsinstituut. Dit leidt ook tot vakgroepen van VS ggz binnen instellingen waar aandacht is voor casuïstiekbesprekingen. Dit bevestigt het doel van GGZ-VS: het verder ontwikkelen van het beroep en het sterker positioneren van de beroepsgroep.

De maandelijkse opleidingsvergadering met de hoofdopleiders, de praktijkopleiders, de beleidsmedewerker en de bestuurder is het centrale overleg waar afstemming over onderwijsinhoud, -uitvoering, beoordeling, kwaliteit en ontwikkelingen in onderwijs, beroepspraktijk en politiek worden gedeeld en afgestemd. Dit leidt tot aanpassing, verbetering en coördinatie van het praktijkdeel van het curriculum. Ook wordt gekeken of het cursorische deel voldoende ondersteuning biedt voor het leren in de praktijk. Het panel heeft dit ervaren als een krachtig overlegorgaan. Het belang ervan wordt alleen al duidelijk uit de hoge opkomst van de praktijkopleiders. Deze zijn vrijwel altijd in volle bezetting aanwezig, wat aangeeft dat de praktijkinstellingen duidelijk investeren in de GGZ-VS opleiding.

Het panel concludeert dat de opleiding wordt verzorgd door een kundig team opleiders, docenten en praktijkopleiders. Er is aandacht voor professionalisering via een buddysysteem onder praktijkopleiders en via gerichte scholing en inhoudelijk overleg. Het panel constateert dat de onderlinge afstemming tussen docenten is verbeterd en dat de span of control van de hoofdopleiders is verbeterd met de aanstelling van hoofddocenten per module. Daarmee is goed gevolg gegeven aan een aandachtspunt uit de vorige visitatie. Met de verwachte groei van de opleiding vraagt het panel zich wel af of de span of control bij de hoofdopleiders haalbaar blijft, aangezien ze samen bij afstudeerwerken examineren als eerste of tweede examinator.

Een huidig aandachtspunt met het nieuwe curriculum is het aanbrengen van meer eenduidigheid in de uitvoering van het didactisch concept ontdekkend leren. Docenten en praktijkopleiders moeten voor een deel nog wennen aan het anders coachen van de studenten en het minder instrueren. Studenten ervaren nog de nodige verschillen, evenals het panel tijdens de gesprekken. De hoofdopleiders zijn zich hiervan bewust en werken aan verdere professionalisering. Het panel moedigt dit van harte aan. De centrale onderwijskundige kennis hiervoor is aanwezig bij de bestuurder en de hoofdopleiders vanuit vooropleiding en BKE-certificering. Verder adviseert het panel om ook hoofddocenten een BKE-certificering te laten behalen.

Standaard 7

Voorzieningen

De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard.

Het panel constateert dat de opleiding de huisvesting en voorzieningen prima op orde heeft. De voorzieningen te Utrecht zijn op tijd uitgebreid voor het groeiende aantal studenten. Het Digitaal Onderwijs Portaal (DOP) is hét centrale systeem voor alle betrokkenen, waar alles overzichtelijk samenkomt. Het panel complimenteert de opleiding met de snelle omschakeling naar e-learning en de aanpassingen aan de huidige Covid-19 crisis.

Onderbouwing

De opleiding wordt voor het cursorische deel verzorgd vanuit het eigen opleidingscentrum in Utrecht, dat met de groeiende studentenaantallen op tijd is uitgebreid. Dit centrum is centraal gelegen en goed bereikbaar. Het biedt zes leslokalen en diverse sub-ruimtes waar in groepen kan worden gewerkt. De ruimtes zijn voorzien van moderne audiovisuele onderwijsondersteunende voorzieningen, zoals digiborden en beeld- en geluidsapparatuur. Daarnaast is er een kolfkamer aanwezig. Het centrum wordt door studenten en docenten als prettige onderwijsleeromgeving ervaren met een open klimaat voor de nodige kennisuitwisseling. Ook de gratis koffie en gezamenlijke lunches dragen daar positief aan bij.

Studiemateriaal en readers worden digitaal beschikbaar gesteld via het DOP. Verplichte literatuur in boekvorm wordt centraal ingekocht en aan de student verstrekt. Veel studenten maken gebruik van mediatheken en literatuur bij de eigen praktijkinstelling. Het ter beschikking stellen van essentiële literatuur maakt de opleiding minder afhankelijk van de mediatheekvoorzieningen per praktijkinstelling en biedt een meer uniforme basis voor alle studenten.

Voor studenten met een functiebeperking zijn er, op verzoek, mogelijkheden om tentamens en practica op een zoveel mogelijk aan hun individuele beperking aangepast manier af te leggen. Regels hiervoor zijn vastgesteld in de OER.

Door de Covid-19 crisis is het onderwijs in 2020 zeer snel overgeschakeld naar online onderwijs. In 2019 was men al gestart met een project gericht op de digitalisering van het onderwijs. GGZ-VS hoopt snel terug te keren naar onderwijs op locatie en zal daarbij pluspunten van het online onderwijs integreren tot meer blended onderwijsvormen. De integratie van kennis en vaardigheden, de verbinding met de pluriforme praktijk en de onderlinge interactie tussen studenten en met docenten zijn gebaat bij onderwijs op locatie.

Het panel is enthousiast over het DOP, dat het centrale systeem is voor studenten, opleiders in de praktijk en de GGZ-VS eigen studentregistratie. Het systeem bevat contactgegevens, overzicht van de resultaten van cursorisch onderwijs, resultaten vanuit het praktijkleren, de digitale werkplannen en halfjaarlijkse beoordelingen, het lesmateriaal, de beroepscompetenties en de beoordelingsformulieren. Tevens is het de centrale omgeving voor de online classroom en

voor de formele registratie van diploma's en BIG-registraties. Het panel heeft een demonstratie en inzage gehad in het DOP en kreeg bevestigd dat dit functioneel is ingericht voor alle partijen met ieder eigen bevoegdheden en de nodige beschermingsmaatregelen.

Het panel constateert dat de opleiding de voorzieningen prima op orde heeft. Het DOP is het centrale systeem voor alle betrokkenen en biedt zeer goede ondersteuning aan de onderwijsprocessen. GGZ-VS heeft goed zicht op verdere ontwikkelpunten, wat getuigt van goed inzicht in het eigen functioneren.

Standaard 8

Begeleiding

De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard.

De opleiding heeft volgens het panel de studiebegeleiding en informatievoorziening sterk georganiseerd, met oog voor maatwerk en aansluiting op de behoeften van de student. De structuur en de rollen voor de studentbegeleiding zijn helder. Er is intensieve aandacht voor supervisie en intervisie en de begeleiders zijn goed getraind. Waar de begeleiding in eerste instantie vooral gericht leek op het klinisch handelen, werd gaandeweg het visitatiebezoek duidelijk dat de begeleiding bij onderzoek en innovatie ook stevig is ingebouwd. De aandacht voor leertherapie is een compliment waard, aangezien het de student sterkt in de eigen begeleiding, die essentieel is in de ggz. Verder valt positief op dat de opleiding er in slaagt om het persoonlijke karakter in de begeleiding te behouden bij groeiende studentenaantallen.

Onderbouwing

De studentbegeleiding is, gezien de omvang van het praktijkdeel, logischerwijs voor een groot deel belegd bij de praktijkopleiders en werkbegeleiders. Het reflectief leren is het centrale uitgangspunt. Studenten worden intensief begeleid bij het reflecteren op hun handelen, de transformatie naar leerervaringen en competentievorming en van daaruit weer vast- of bijstellen van persoonlijke leerdoelen en werkplannen. Dit krijgt vorm in groepscoaching (alle jaren) en groepssupervisie (jaar 1) door de praktijkopleiders, intervisiesessies met mede-student (15 keer in jaar 2 en 3), aandacht voor leertherapie (30 sessies in jaar 2), continue werkbegeleiding op de praktijkleerplek en vanuit de voorbeeldrol die werkbegeleiders en praktijkopleiders vervullen.

Uit gesprekken blijkt dat praktijkopleiders de begeleidingsrol zeer bewust vervullen en zich nauw verwant en sterk verantwoordelijk voelen bij de student. De praktijkopleiders richten hun coaching op de realisatie van de werkplannen, op de ontwikkeling en het welbevinden van de student en op het creëren van een goed leerklimaat. De werkbegeleiders begeleiden studenten bij praktische vragen in de dagelijkse werksetting. Praktijkopleiders hebben oog voor eventuele knelpunten tussen de coachende/begeleidende rol en hun beoordelingsrol. Dit is bespreekbaar in de geregelde bilaterale formele en informele contacten met de hoofdopleiders en de student zelf. Ook studenten geven in gesprek bij het panel aan dat praktijkopleiders goed in staat zijn begeleidings- en beoordelingsaspecten te scheiden.

Studenten waarderen de begeleiding in de praktijk en waarderen de wijze waarop praktijkopleiders en GGZ-VS de binding tussen de student versterken, zeker in de moeilijke Covid-tijden, door bijvoorbeeld het organiseren van referaten, gezamenlijke lunchsessies, whatsapp-groepen en gezamenlijke inschrijving voor (online) congressen. Dit versterkt de onderlinge band.

Voor het cursorische deel worden studenten begeleidt door de docenten per module en door de hoofdopleiders voor meer overstijgende of persoonlijke zaken. Dit overleg is binnen de kleine organisatie snel te faciliteren. Daarnaast zijn er reguliere spreekuren ingeroosterd waar studenten op kunnen intekenen. Studenten zijn tevreden over de bereikbaarheid en de openheid van de docenten en de hoofdopleiders.

Zoals bij eerdere standaarden al is vermeld, is het DOP het centrale en goed werkende systeem voor informatievoorziening dat de studentbegeleiding goed ondersteunt. Dit bevordert eenduidigheid in de begeleiding. GGZ-VS draagt zorg voor deugdelijke beveiliging van de gegevens volgens geldende wettelijke normen en eisen.

Het panel complimenteert de opleiding met de wijze waarop er bij groeiende studentenaantallen wordt geïnvesteerd in de persoonlijke begeleiding en in het behoud van het karakter van een kleinschalige opleiding. Dit wordt gewaardeerd door de student, die zich gezien en gehoord voelen bij hun persoonlijke leerproces. De aandacht voor leertherapie vindt het panel een compliment waard, aangezien daarmee de persoonlijke effectiviteit van de student als verantwoordelijk behandelaar wordt vergroot. Waar het panel in eerste instantie vooral duidelijkheid kreeg over de begeleiding bij de beroepscompetentie Klinisch Handelen, is het tijdens de bezoekdag uit gesprekken en materialen verduidelijkt dat er ook goede begeleiding is bij de ontwikkeling van de beroepscompetenties Innovatie&Implementatie en Wetenschappelijk Kennis&Onderzoek.

Standaard 9

Kwaliteitszorg

De opleiding kent een expliciete en breed gedragen kwaliteitszorg, bevordert de kwaliteitscultuur en is gericht op ontwikkeling.

Conclusie

De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **voldoet**.

De kwaliteits- en ontwikkelcultuur is een sterk punt van de opleiding. Het kwaliteitsbeleid is duidelijk beschreven en goed uitgewerkt. Het biedt heldere kaders voor de betrokken gremia in alle lagen van de organisatie. Formele en informele contacten leiden tot kwaliteitsverbeteringen, mede door de open kritische houding. Externe vertegenwoordigers en studenten worden goed betrokken bij de kwaliteitszorg, bijvoorbeeld via het maandelijks overleg met de praktijkopleiders dat een stevig platform biedt.

Het blijft, net als bij andere opleidingen, lastig om een goede respons van studenten te krijgen bij module-evaluaties. Het panel suggereert om, in plaats van aan het einde, halverwege een cursus tussentijdse evaluaties te doen, zodat de (hoofd)docent lopende de cursus kan bijstellen op basis van de input van de studenten. Als studenten direct de voordelen van bijstellingen ervaren, is de betrokkenheid bij de meer algemene evaluaties mogelijk beter. Zeker binnen een groeiende en recent vernieuwde opleiding is het belangrijk de vinger goed aan de pols te blijven houden.

Onderbouwing

GGZ-VS heeft een duidelijk kwaliteitszorgbeleid dat is uitgewerkt in het *Kwaliteitsbeleidsplan 2020-2026*, met beschrijving van de kwaliteits- en evaluatiecycli op meerdere niveaus in de organisatie, de rollen van de verschillende gremia en de kwaliteitsnormen. Activiteiten zijn opgenomen in de jaarplanning en volgen de PDCA-cyclus.

Het panel heeft een sterke kwaliteitscultuur ervaren die resulteert in continue ontwikkeling en verbetering. Dit komt in alle lagen van de organisatie tot uiting en met alle gremia. Externen en alumni worden betrokken via de curriculumcommissie (inhoudelijke koers), het Consilium Magistrorum (raad van leermeesters gericht op aansluiting op visie, innovatie en onderwijsontwikkeling) en de opleidingsvergadering (overleg met alle praktijkopleiders over afstemming en ontwikkeling van het cursorisch en het praktijkdeel). Studenten zijn betrokken bij module-evaluaties, bij het themagerichte visio-overleg met de hoofdopleiders elk trimester en bij de curriculumcommissie. Binnen de kleine organisatie en door de korte lijnen naar docenten en studenten, zijn de informelere evaluaties en processen minstens zo belangrijk om de kwaliteit hoog te houden. Volgens de studenten staan hoofdopleiders en docenten open voor feedback en zijn ze in staat om ook tussentijds verbeteringen door te voeren.

Ten opzichte van de vorige visitatie zijn verbeteringen doorgevoerd gericht op de benoeming van kritische succesfactoren en op een onafhankelijker positie van de examencommissie en de Commissie van Beroep met externe leden. Met het DOP zijn de digitale systemen versterkt en kunnen evaluaties digitaal worden ingevuld en anoniem worden verwerkt.

Onderwijsevaluaties zijn meer gericht op kernaspecten en worden na iedere module gehouden.

Het nieuwe curriculum is volgens de jaarplanning geëvalueerd, wat al revisie van onderdelen heeft opgeleverd, die tevens zijn afgestemd met de praktijkopleiders. Dit getuigt van een open kritische sfeer, waar de kwaliteit van het onderwijs en de uiteindelijk opgeleide VS ggz centraal staan.

GGZ-VS zoekt wegen om de respons bij module-evaluaties te verhogen. Digitalisering van de evaluaties heeft vooralsnog niet het gewenste effect geleverd. Daarom is men overgegaan naar een spreekuur aan het einde van ieder blok, waar de studenten tips en tops kunnen geven over het genoten onderwijs. Het panel moedigt de opleiding aan om te kijken of er ook halverwege onderwijsblokken kan worden geëvalueerd. Dit kan de motivatie tot deelname mogelijk verhogen, aangezien de student zelf nog kunnen profiteren van tussentijds doorgevoerde verbeteringen, waar voorheen verbeteringen voor een volgend cohort werden doorgevoerd.

Standaard 10 Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Conclusie

De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **voldoet**.

De opleiding beschikt, volgens het panel over een adequaat systeem van toetsing. Sterke punten daarbij zijn de sterke betrokkenheid van de praktijk bij de toetsing en dat de toetskwaliteit van cursorische onderdelen wordt gevalideerd door een extern bureau. Aandachtspunten liggen bij een duidelijker toetsplan en -toetsprogramma in de OER, bij meer transparantie over de toetscriteria, toetsmatrijs en de gehanteerde cesuur en bij meer notatie van onderbouwing van de beoordeling en feedback bij referaten en leerverslagen. Veel elementen zijn wel aanwezig, maar in de vele documenten en uitwerkingen niet altijd makkelijk te vinden. De opleiding krijgt de overweging om de toetsmatrijsen, met name voor de summatieve cursorische delen, vooraf aan studenten ter beschikking te stellen, zodat de studenten zich nog gerichter kunnen voorbereiden en beter begrijpen hoe een beoordeling tot stand komt. De opleiding heeft gerichte aandacht voor de borging van de toetskwaliteit en investeert duidelijk in de kalibratie met praktijkopleiders.

Onderbouwing

Toetsbeleid

Conform het onderwijsbeleid, vindt ook de toetsing grotendeels in de praktijk plaats. Daar organiseren de studenten de gewenste activiteiten in het werk om de competenties te kunnen bereiken en aantonen. Er wordt gericht gewerkt met aan specifieke beroepscompetenties. De student benut voor het leerproces de ruimte in de eigen werkpraktijk.

GGZ-VS benoemt twee belangrijke functies van toetsing: a. toetsen of de student de beoogde competenties behaald (summatief) en b. toetsen om de student aan te zetten tot het behalen van de leerresultaten (formatief). Bij beide functies wordt het belang van feedback onderschreven. Daarmee kan de student weer richting geven aan de uitvoering van het eigen werkplan. Het toetsbeleid is in verschillende sleuteldocumenten uitgewerkt:

- de visie op toetsing en globale uitwerking naar praktijkleren en cursorisch onderwijs is beschreven in het Opleidingsplan;
- de OER bevat de regels voor inrichting en organisatie van de toetsing en zaken rond onregelmatigheden als fraude en plagiaat;
- de Handleiding beroepsontwikkeling biedt het kader voor de toetsing van het praktijkleren met richtlijnen voor halfjaarlijkse summatieve beoordelingen op basis van bekwaamheidsproeven en casuïstiekbesprekingen;
- de borging van de toetskwaliteit is beschreven in het Kwaliteitsbeleidsplan, met aandacht voor validiteit, betrouwbaarheid en transparantie;
- per module is de toetsvorm beschreven met de toetscriteria;
- in de Beroepscompetentie-beschrijvingen is beschreven wat de verwachte beheersingsgraad is per studiejaar, hoe wordt getoetst en hoe de criteria en uitkomsten wegen.

Het panel is van mening dat GGZ-VS de beleids- en werkkaders rond toetsing goed inricht, met name voor de toetsing in het praktijkdeel is dit in alle documenten zeer uitgebreid uitgewerkt. Dit biedt de student en praktijkbegeleiders ver uitgewerkte kaders en het levert handvatten voor de

student, de praktijkbeoordelaars (de praktijkopleiders) en voor de directe werkbegeleiders die een adviserende stem hebben bij praktijkbeoordelingen.

Voor het cursorische deel vindt het panel de uitwerkingen en kaders minder makkelijk te traceren. Daar pleit het panel voor een toetsplan en toetsprogramma. Het panel is van mening dat dit ook ondersteunend kan zijn bij de wens van de opleiding om meer balans te krijgen tussen het ontdekken leren en instructieleren (zie standaard 4).

GGZ-VS maakt helder dat het mandaat voor de praktijkbeoordeling ligt bij de praktijkopleider en dat de werkbegeleider een adviserende rol heeft. Dit wordt goed begeleid en gericht met halfjaarlijkse contacten met werkbegeleiders en in de maandelijkse contacten met praktijkopleiders. Ook de gerichte scholing van beide dragen daar positief aan bij. Het panel vindt het sterk dat GGZ-VS daar gericht tijd en scholing in steekt.

De Beroepscompetentie Wetenschappelijke Kennis & Onderzoek en de bijbehorende leerlijn WKO zijn op elkaar afgestemd. De beroepscompetentie WKO wordt in de praktijkinstelling begeleid, beoordeeld en afgerond. De leerlijn WKO wordt deels binnen GGZ-VS zelf begeleid, beoordeeld en afgerond. Het panel vindt het positief dat GGZ-VS daarmee zelf de academische vorming op het gewenste mastereindniveau voor deze competentie borgt. Immers, niet alle studenten hebben een werkomgeving waar voldoende onderzoeksbegeleiding mogelijk is. Praktijkopleiders adviseren over de relevantie en haalbaarheid van een onderzoek en externe onderzoeksbegeleiders geven een advies over de onderzoeksattitude van de student. De integrale toetsing op eindniveau vindt plaats in de laatste halfjaarlijkse beoordeling en in het examen/de meesterproef (zie standaard 4 voor opzet).

Toetsuitvoering

Het panel constateert uit de toetsmaterialen en uit de gesprekken dat een rijke variatie aan toetsvormen wordt ingezet. In het praktijkdeel is dit inherent aan de verschillende competenties en variatie in de werksetting van de student. Voor het cursorische deel van het curriculum is de variatie in toetsvormen, met onder andere casuïstiek-uitwerking en presentatievormen, toegenomen om meer verdieping en toepassing te realiseren en om de student aan te zetten tot gerichte leeractiviteiten. De toetsvorm wordt per module bepaald. Het panel vindt dit een verbetering vergeleken met eerdere jaren waar modules vooral met meerkeuzetoetsen werden afgerond.

De halfjaarlijkse praktijkbeoordelingen zijn gebaseerd op de student-werkplannen. Voor de toetsing levert de student een reflectie op behalen competenties, een adviesbeoordeling van de werkbegeleider, een 360-graden evaluatie op de CanMEDS-rollen (van 5-6 collegae) en overige bewijzen en beoordelingen. De praktijkopleider beoordeelt de student op het geheel. De student moet op alle drie beroepscompetenties hoger scoren dan het cijfer 5,5. Daarnaast moet in het eerste jaar de professionele attitude positief beoordeeld zijn en moeten aan het einde van het derde jaar minimaal negen addenda behaald zijn als onderdeel van BC Klinisch Handelen.

Het panel is positief over de variatie in toetsinstrumenten en op de betere afstemming tussen praktijk en cursorische toetsvormen. Uit de gesprekken die het panel voerde met studenten en met praktijkopleiders constateert het panel dat de beoordelingen een zekere mate van subjectiviteit blijven houden door de couleur locale per praktijkinstelling/praktijkleerplaats. Dit wordt achteraf ondervangen door kalibratie tussen examinatoren. Vooraf kan de opleiding dit ook versterken door de toetsmatrijzen, de toetscriteria en de cesuur te duiden in de handleidingen. Dit kan de student meer houvast geven bij de wijze waarop zij de bereikte competenties kunnen

aantonen en praktijkopleiders nog meer houvast geven voor hun beoordeling. Het panel constateert dat er altijd een zekere mate van subjectiviteit aanwezig blijft, wat inherent is bij beoordelen van praktijkleren.

Het gewogen eindcijfer van de Meesterproef komt tot stand uit drie onderdelen. Bij de beoordeling van eindwerken constateert het panel dat het cijfer van het onderdeel gevalbeschrijving wordt bepaald door middeling van de cijfers van beide beoordelaars als het verschil niet groter is dan 10 punten. Bij een groter verschil volgt een afstemmingsoverleg tussen de beoordelaars. Als geen consensus wordt bereikt volgt een onafhankelijk oordeel van een hoofdopleider. Het panel pleit er voor daar waar één beoordelaar onder de 5,5 scoort en de ander boven de 5,5 en dat uiteindelijk resulteert in een eindcijfer tussen 5,5 en 6,0, altijd een derde beoordelaar wordt geraadpleegd. Bij de beoordeling van de eindwerken referaat en leerverslag constateert het panel verder dat de narratieve feedback en onderbouwing van de beoordeling vaak ontbreekt. Praktijkopleiders geven aan dat feedback in een eerder stadium al is verstrekt. Het panel ziet hier nog verbetermogelijkheden om de feedback uitgebreider te noteren in de beoordelingsformulieren. Dat kan de transparantie versterken en de lijn met intervisie, supervisie en de halfjaarlijkse werkplannen versterken.

Uit gesprekken constateert het panel dat met name de hoofdopleiders, voorzitter examencommissie en de bestuurder toetsexpertise bezitten via onderwijsdeskundigheid en behaalde Basis Kwalificatie Examinering. Docenten brengen vooral vakexpertise in en bouwen expertise op door onderlinge deling, oefening en kalibratie. Per module worden toetsmatrijzen opgesteld door de hoofddocenten. Deze worden door een extern bureau gevalideerd en geanalyseerd. De hoofdopleider bespreekt deze analyses en verbeterpunten met de hoofddocenten. Het panel vindt dit een goede manier om de toetskwaliteit te garanderen.

Borging kwaliteit toetsing en beoordeling

Belangrijke factor in de borging van de toetsing en beoordeling is de jaarlijkse PDCA-cyclus met evaluatie, afstemming en kalibratie die examinatoren doorlopen. Verder draagt de gerichte selectie (volgens RSV-eisen) en de (geaccrediteerde) scholing van praktijkopleiders en werkbegeleiders bij aan de toetskwaliteit. Docenten worden voornamelijk op hun vakexpertise aangetrokken en werken samen bij het opstellen van een toets. De borging voor de toetskwaliteit ligt voornamelijk bij de hoofdopleiders. Het panel is positief over de inhuur van een onderwijskundig bureau dat de kwaliteit en validiteit van de toetsing doorlicht en zo externe validatie en borging van de toetsing versterkt. Ook is het panel positief over de vele kalibraties tussen hoofdopleiders en praktijkopleiders in de maandelijks opleidersoverleggen, dit bevordert de interbeoordelaarsbetrouwbaarheid.

Sinds de vorige visitatie is geïnvesteerd in hantering van het vierogenprincipe bij eindproducten van de leerlijn WKO en bij de afsluitende Meesterproef. Ook is de toen aanbevolen plagiaatscan ingevoerd. Casuïstiekbeoordelingen worden ook in de toekomst ad random onder praktijkopleiders verdeeld, zodat zij niet de eigen student beoordelen en onafhankelijk kunnen oordelen.

Uit gesprekken met docenten en met studenten blijkt dat de docenten ook naar studenten openstaan voor verbetermogelijkheden, zeker nu er meer cursorisch wordt getoetst in het vernieuwde curriculum. Als voorbeeld hoorde het panel over het voornemen om de eindtoets in de laatste les, een presentatie over een casus, gericht met studenten te evalueren en zo verbeterpunten te bepalen.

Examencommissie

De examencommissie vervult haar wettelijke taken: het aanwijzen van de examinatoren, periodieke controles van de toetsdossiers en het eindniveau en de bespreking van het totale toetsbeleid en eventuele knelpunten. De examencommissieleden zijn ook betrokken bij de kalibratiesessies met praktijkopleiders. Het panel is positief over de proactieve houding en de betrokkenheid van de examencommissie

Standaard 11 Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten worden gerealiseerd.

Conclusie

De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **voldoet**.

De resultaten uit de afstudeerfase van de opleiding en de gesprekken met alumni tonen overtuigend aan dat de beoogde leerresultaten worden behaald. De afgestudeerde VS ggz functioneren goed in het werkveld en zijn ook op landelijk niveau breed vertegenwoordigd in beroepsverenigingen. Alumni geven goed invulling aan hun rol als behandelaar en als innovator. Het panel is positief over de vernieuwde afstudeerfase die beter aansluit bij de werkelijke beroepspraktijk, het klinisch verpleegkundig diagnostisch-therapeutisch handelen centraal stelt, en waarbij wetenschappelijke kennis en onderzoek onderbouwend zijn bij de verantwoording van gemaakte keuze in methodiek. Daarmee worden ook de pijlers voor het masterniveau beter verantwoord. De kwaliteit van de opleiding en de afgeleverde alumni wordt bevestigd in het feit dat de organisatiernaam GGZ-VS als merknaam wordt gehanteerd in het werkveld voor de beroepstitel VS ggz.

Onderbouwing

Opzet afstuderen

Ten tijde van de visitatie studeren de derdejaars nog af volgens de oude opzet (curriculum 2014-2018). Daarbij wordt het eindniveau aangetoond door de laatste halfjaarlijkse praktijkbeoordeling af te ronden met voldoende voor de drie beroepscompetenties en het positief afronden van de Meesterproef. Deze telt drie onderdelen a. klinisch redeneren in een casusuitwerking, b. een mondeling referaat en c. een schriftelijke leerverslag waarin gereflecteerd wordt op de roluitoefening als behandelverantwoordelijke aan de hand van een in het werkplan opgenomen leerdoel. De leerlijn WKO werd in een eerdere beoordeling al afgerond met het schrijven van een onderzoeksartikel.

In het nieuwe curriculum wordt een zwaarder accent gelegd op de BC Klinisch Handelen met de vorming naar zelfstandig bevoegd behandelaar. Naast de noodzakelijke voldoende beoordeling in de praktijk van de BC Klinisch Handelen (beheersingsniveau 5) is een voldoende Meesterproef noodzakelijk. De Meesterproef VS ggz wordt in het laatste trimester nu ook gevat in een module waardoor de begeleiding gericht wordt gegeven. De Meesterproef VS ggz wordt opgebouwd uit (1) een grote casusuitwerking, waarbij het klinisch redeneren tot uiting komt. Deze wordt beoordeeld door de praktijkopleiders (vier ogen principe, niet eigen student). Het klinisch redeneren bouwt voort op de BC Klinisch handelen en de casuïstiekbesprekingen die gedurende drie jaar hebben plaatsgevonden. En (2) een schriftelijk betoog en referaat, waarbij het betoog als wetenschappelijke onderbouwing van het referaat dient. De Meesterproef VS ggz is gericht op het tonen van leiderschap, expertise en transfercapaciteit. Referaat en betoog zullen worden beoordeeld door een scientific committee/jury.

Het panel is van mening dat de nieuwe opzet goed aansluit op de pijlers voor het masterniveau: meesterschap, doorwerking in de praktijk, onderzoekend vermogen en interprofessioneel handelen. Er wordt meer aangestuurd op integratie, het tonen van competenties aangaand klinisch redeneren en de gewenste rolontwikkeling. Studenten tonen het specialistisch verpleegkundig diagnostisch redeneren en onderbouwd handelen in een complexe situatie aan in de casusbeschrijvingen. De studenten leveren daarbij een presentatie (referaat) met een

schriftelijk inhoudelijk betoog waarin het handelen wordt onderbouwd. Het onderzoekend vermogen krijgt daarbij een duidelijker plaats als methodische onderlegger voor het diagnostisch verpleegkundig klinisch redeneren. Dit sluit beter aan bij de uiteindelijke beroepsuitoefening en het wordt gesteund vanuit de opleidingsvergadering. Het panel ziet hier een goede ontwikkeling waar de beroepsuitoefening op masterniveau beter tot uiting komt. Dit maakt de meesterproef, volgens het panel, effectiever en meer betekenisvol.

Producten van afgestudeerden

Het panel heeft uit de laatste twee afstudeercohorten vijftien afstudeerdossiers geselecteerd en bestudeerd. Daarbij is gelet op de passendheid qua vakinhoud en masterniveau en navolgbaarheid van de beoordelingen (voor laatste zie standaard 3).

Het panel is zeer positief over de beroepsgerichte opzet van het afstuderen. Wel signaleert het panel dat er bij de gevalbeschrijvingen/casuïstieken meer aandacht uit mag gaan naar keuzes aangaande de onderbouwing van het diagnostisch proces, zowel op verpleegkundig als op medisch gebied, en de onderbouwing vanuit wetenschappelijke kennis, methodologie en onderzoek. Dit wordt in de nieuwe afstudeeropzet beter ondervangen.

De onderwerpen van de eindwerken vindt het panel passend. Enkele voorbeelden zijn: opzet en uitvoering van een behandeltraject bij een zorg mijdende adolescent met complexe PTSS klachten in combinatie met hechtingsproblematiek; integratieve diagnostiek en behandeling bij autisme en dysthymie; of werk als onderdeel van diagnostiek en behandeling van depressie.

Ook het niveau vindt het panel passend voor een masteropleiding. De eindwerken handelen over complexe zorgsituaties waar de studenten in een interdisciplinaire werkomgeving opereren. Studenten tonen hun zelfstandig bevoegd behandelaarschap en leiderschap en leveren met hun voorstellen ook mogelijkheden tot innovatie binnen de eigen organisaties en transfer binnen en buiten de eigen organisatie. Het laatste wordt ook gestimuleerd door te kijken naar mogelijkheden voor publicatie in vak/wetenschappelijke bladen.

Het panel komt in grote lijnen tot soortgelijke beoordelingen bij de eindwerken. Daarbij valt op dat de studenten die meer diepgang in de onderbouwing van het klinisch handelen aanbrengen en verder gaan dan de gangbare methodieken, terecht de hogere cijfers behalen. Overall vindt het panel dat de onderbouwing van het klinisch handelen nog meer tot uiting mag komen. Het panel ziet daar goede mogelijkheden voor met de nieuwe afstudeeropzet, waarbij de opleiding wordt geadviseerd om aspecten als taalgebruik en bronvermelding niet als een beoordelend criterium op te nemen in de beoordeling maar als voorwaardelijke criteria te hanteren.

Functioneren afgestudeerden

Het panel is er volledig van overtuigd dat de opleiding er in slaagt om buitengewoon goede VS ggz af te leveren. De GGZ-VS alumni functioneren goed in het Nederlandse werkveld en op een hoog niveau. Dit wordt bevestigd door vertegenwoordigers van de zakelijke adviesraad van GGZ-VS. De alumni pakken hun rol als verpleegkundig specialisten ggz en geven invulling aan de voortrekkersrol binnen organisaties. Verder zijn alumni zeer actief binnen de beroepsverenigingen en -organen.

Het panel stelt concluderend dat GGZ-VS trots mag zijn op de professionals die zij afleveren. De kwaliteit wordt bevestigd door het feit dat de naam GGZ-VS als merknaam wordt gehanteerd in het werkveld.

Dit wordt bevestigd door de uitspraak tijdens de visitatie dat GGZ-VS er in slaagt om hulpverleners op te leiden die deugen en die bij familie en patiënten het vertrouwen als behandelaar wekken.

Eindoordeel over de opleiding

Oordelen op de standaarden

Het visitatiepanel komt tot de volgende oordelen op de standaarden:

	Master Advanced Nursing Practice
<i>Standaard 1 Beoogde leerresultaten</i>	Voldoet
<i>Standaard 2 Oriëntatie</i>	Voldoet
<i>Standaard 3 Inhoud</i>	Voldoet
<i>Standaard 4 Leeromgeving</i>	Voldoet
<i>Standaard 5 Instroom</i>	Voldoet
<i>Standaard 6 Personeel</i>	Voldoet
<i>Standaard 7 Voorzieningen</i>	Voldoet
<i>Standaard 8 Begeleiding</i>	Voldoet
<i>Standaard 9 Kwaliteitszorg</i>	Voldoet
<i>Standaard 10 Toetsing</i>	Voldoet
<i>Standaard 11 Gerealiseerde leerresultaten</i>	Voldoet

De oordelen zijn gewogen volgens de beslisregels van de NVAO. Op basis hiervan beoordeelt het visitatiepanel de kwaliteit van de bestaande hbo M Verpleegkundig Specialist / ANP GGZ opleiding van de Opleidingsinstelling GGZ-VS als **positief**.

Aanbevelingen

Het panel geeft de opleiding de volgende aanbevelingen mee:

Standaard 3

- De opleiding kan winst behalen met een meer robuuste en meer eenduidige methodische onderlegger voor het verpleegkundig specialistisch diagnostisch-therapeutisch klinisch redeneren. Daarmee kan de opleiding een helder kader bieden voor docenten en praktijkopleiders en er voor zorgen dat studenten deze cognitieve vaardigheid meer bewust ontwikkelen.

Standaard 6

- De didactische vaardigheid van docenten en praktijkbegeleiders, in lijn met het didactische concept van ontdekkend leren, is een blijvend aandachtspunt.
- Professionaliseer docenten en praktijkbegeleiders die als examinator optreden via BKE (of vergelijkbare kwalificaties).

Standaard 10

- Het panel beveelt aan om een toetsplan te maken en een toetsprogramma op te nemen in de OER.
- De opleiding kan de transparantie over toetscriteria en gehanteerde cesuur vergroten door in handleidingen altijd een toetsmatrijs op te nemen.
- Met kalibratie van het beoordelen van toetsopdrachten door docenten vóór de beoordeling, niet achteraf, kan de opleiding subjectiviteit in beoordelingen verder beperken.

Standaard 11

- De opleiding wordt geadviseerd om aspecten als taalgebruik en bronvermelding niet als beoordelingscriteria, maar als voorwaardelijke criteria voor de beoordeling te hanteren.

Bijlagen

Bijlage 1 Bezoekprogramma

Tijdstip	Thema	Deelnemers
9.00 – 10.00	Welkom en presentatie, onsite	Directeur en hoofdopleiders
10.00 – 12.00	Materiaalbestudering, inzage DOP en voorbereiding panel	Panel en medewerker GGZ-VS
12.00 – 12.45	Gesprek over externe borging, online	Voorzitter Raad van Toezicht Drie praktijkopleiders Lid zakelijke adviesraad Vertegenwoordiger De Nederlandse GGZ
12.45 – 13.30	Lunch en overleg panel	Panel
13.30 – 14.15	Gesprek met studenten en alumni, online	Drie studenten uit startcohorten 2019, 2020 en 2021, tevens een auteur van studentenhoofdstuk ZER Twee alumni startcohorten 2017 en 2018
14.15 – 15.00	Gesprek met hoofddocenten, online	Zes hoofddocenten, tevens werkzaam in de praktijk: Verslavingsbehandeling Spoedeisende psychiatrie Kinder- en Jeugdpsychiatrie Volwassenenpsychiatrie Forensische psychiatrie WKO-Honours (tevens hoofdopleider)
15.00 – 15.15	Pauze	
15.15 – 16.00	Gesprek over interne borging online	Voorzitter en secretaris examencommissie Twee praktijkopleiders, zijnde leden van de examencommissie
16.00 – 16.45	Meesterproef uitlichten, nieuwe opzet afstuderen onsite	Twee hoofdopleiders
16.45 – 17.45	Beoordelingsoverleg panel	
17.45 – 18.30	Terugkoppeling en aansluitend ontwikkelgesprek (thema academisering) onsite	Directeur, hoofdopleiders, beleidsmedewerker GGZ-VS

Bijlage 2 Bestudeerde documenten

- GGZ-VS Zelfevaluatie voor visitatie 2021
- Strategisch plan 2013 – 2017
- Brf van CAP aan VWS bijgesteld-advies-BGG en Capaciteitsplan 2020-2024
- Opleidingsplan 2014-2018 (oud curriculum) en Opleidingsplan 2019-2025
- OER Onderwijs- en Examenregeling, met bijlage
- BC Innovatie en Implementatie, BC Klinisch Handelen en BC Wetenschappelijke Kennis en Onderzoek
- Handleiding beroepsontwikkeling tot Verpleegkundig Specialist ggz
- Addenda met specifieke beschrijving van 19 onderwijseenheden: Cognitieve gedragstherapie, EHealth, Familie interventies, Forensische psychiatrie, Interculturele psychiatrie, Kinder- en jeugdpsychiatrie, Kortdurende psychiatrie, Leefstijl, Licht verstandelijke beperking, Patiëntveiligheid, Preventie, Psychodynamiek, relatie en persoonsgerichte behandeling – schematherapie, Psychogeriatric en gerontopsychiatrie, Sociale psychiatrie, Spoedeisende psychiatrie, Systemisch werken, Traumabehandeling, Verslavingsbehandeling, Ziekenhuispsychiatrie
- Sollicitatieprocedure
- Module Training Scholing voor Werkbegeleiders 2019-2025
- Overzicht gegevens docenten en praktijkopleiders
- Docenten- en toetsoverzicht curriculum 2019-2025
- Kwaliteitsbeleidsplan 2020-2026.
- Meesterproef VS ggz curriculum 2014-2018 (oud curriculum)
- Overzicht afstudeerders en cijfers (excel) van afstudeerders 2019 en 2020
- Selectie van eindwerken en bijbehorende beoordelingen van vijftien door het panel geselecteerde afstudeerders, variërend in becijfering van net voldoende tot aan zeer goed.
- Praxis 2020, jaarlijkse uitgave van GGZ-VS over casuïstische en onderzoeksartikelen van verpleegkundigen in opleiding tot specialist in de GGZ, Opleidingsinstelling GGZ-VS
- Coronaprotocol GGZ-VS
- Praktijkleren voor VS18 (corona gerelateerd)
- Praktijkleren voor VS19 en VS20 (corona gerelateerd)
- Reglement digitaal onderwijs en Inhoudelijke en technische instructies virtuele classroom
- Gegevens Commissie van Beroep. Examencommissie GGZ-VS en managementteam GGZ-VS
- Governance structuur GGZ-VS. Utrecht: GGZ-VS
- Literatuurlijst en online mappenstructuur
- Notitie Honoursprogramma Wetenschap GGZ-VS en Publieksversie brochure Honoursprogramma 2020
- Onderlegger GGZ-VS WO master mental health nursing
- Voorbeeld tussenrapportages ontwikkeling nieuw curriculum
- Vergaderdata opleidingsvergaderingen 2021
- Website GGZ-VS
- GGZ Florence, 2020. Boek van Opleidingsinstelling GGZ-VS over de opkomst van de verpleegkundig specialist ggz).